

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Sochaczewie**

ul. Romualda Traugutta 18
tel./fax 46 862-22-66; 46 862-31-47
e-mail: sochaczew@psse.waw.pl
www.sochaczew.psse.waw.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU SOCHACZEWSKIEGO
za 2019 rok**

*Opracowali: Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sochaczewie
Pod kierunkiem: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie*

Sochaczew, luty 2020 r.

Wstęp

Mam zaszczyt przekazać Państwu informację na temat oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu sochaczewskiego za 2019 rok.

Przygotowany dokument informuje o wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną zadaniach oraz podejmowanych działaniach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie, które gwarantują mieszkańcom powiatu sochaczewskiego bezpieczeństwo sanitarne.

Działania Inspekcji Sanitarnej wynikają z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 59) i dotyczą ochrony zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz polegają na prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

Beata Fergińska

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie

Spis treści	str.
1. Wstęp.....	4
2. Charakterystyka powiatu sochaczewskiego i sytuacja demograficzna.....	4
3. Działalność kontrolno-represyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w 2019 roku	5
4. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych	6
4.1 Szczepienia ochronne	18
4.2 Stan sanitarny podmiotów leczniczych	22
5. Warunki higieny środowiska	23
6. Stan sanitarny obiektów Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	34
6.1. Nadzór nad zakładami branży spożywczej i kosmetyków	39
6.2. Graniczna kontrola sanitarna	44
6.3. Działania w ramach systemu RASFF	45
6.4. Zatrucia pokarmowe	46
6.5. Interwencje konsumentów	46
6.6. Współpraca z mediami i działania promocyjne	47
6.7. Wnioski	47
7. Stan sanitarny środowiska pracy.....	49
8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	57
9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	60
10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.....	76

1. Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. (Dz. U. 2019 r. poz. 59) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 5) zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- 6) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie realizuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie, która jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa (art. 15 ust. 1 ww. ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Zakres terytorialny działania PPIS w Sochaczewie obejmuje miasto Sochaczew oraz powiat sochaczewski.

Ocena stanu sanitarnego powiatu sochaczewskiego omawia najistotniejsze zagadnienia z obszaru działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W materiale zawarto dane z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej, zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, bezpieczeństwa żywności, jakości wody, nadzoru sanitarnego, higieny środowiska, nadzoru nad środkami zastępczymi, suplementami diety.

2. Charakterystyka powiatu sochaczewskiego i sytuacja demograficzna

Powiat sochaczewski leży w środkowej Polsce, w zachodniej części województwa mazowieckiego, na Równinie Łowicko-Błońskiej. Swoistą oś symetrii stanowi rzeka Bzura przecinająca powiat z południa na północ. Północną granicę tworzy Wisła a od wschodu powiat opiera się o Puszcę Kampinoską. Powiat zajmuje powierzchnię 730 kilometrów kwadratowych Jego siedzibą jest miasto Sochaczew. W powiecie sochaczewskim mieszka ok. 84 tysięcy mieszkańców. W skład powiatu wchodzi miasto Sochaczew (ok. 36 tys. mieszkańców) i 7 gmin wiejskich – Brochów, Iłów, Młodzieszyn, Nowa Sucha, Rybno, Sochaczew, Teresin:

Gmina	Typ	Powierzchnia (km ²)	Ludność (2019)	Siedziba
Sochaczew	miejska	26.1	35,359	Sochaczew
Gmina Teresin	wiejska	88.0	11,524	Teresin
Gmina Sochaczew	wiejska	91.4	10,731	Sochaczew *
Gmina Hów	wiejska	128.5	6,125	Hów
Gmina Nowa Sucha	wiejska	90.3	6,623	Nowa Sucha
Gmina Młodzieszyn	wiejska	117.1	5,505	Młodzieszyn
Gmina Brochów	wiejska	116.8	4,355	Brochów
Gmina Rybno	wiejska	72.8	3,475	Rybno

* siedziba nie jest częścią gminy

3. Działalność kontrolno-represyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w 2019 roku

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sochaczewie realizowali ustawowe zadania mające na celu ustalenie stanu faktycznego i jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi.

W 2019 roku skontrolowano 1.678 obiektów. Ponadto przeprowadzono 181 dochodzeń epidemiologicznych.

Wykorzystanie materiału kontrolnego w działalności administracyjnej i egzekucyjnej w 2019 roku przedstawiało się następująco, wystawiono:

- 334 decyzji merytorycznych,
- 312 decyzji obciążających opłatą w trybie art. 36 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- nałożono 62 mandaty karne na sumę 22 300 zł,
- 338 opinii na wniosek podmiotów o zatwierdzeniu środków transportu.

4. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie prowadzi działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych. W oparciu o prowadzenie rejestru chorób zakaźnych i zakażeń dokonuje analiz i ocen epidemiologicznych. Zakres działania obejmuje: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, podejmowanie działań przeciwepidemicznych mających na celu przerwanie dróg szerzenia się zakażenia, dystrybucję preparatów szczepionkowych - przeznaczonych do uodporniania populacji zgodnie z aktualnym programem szczepień ochronnych oraz prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w podmiotach leczniczych.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie sochaczewskim w 2019 roku należy uznać za umiarkowanie stabilną. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych, zaś wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne miał, podobnie jak w latach ubiegłych, charakter sezonowy lub był kontynuacją obserwowanych wcześniej trendów wieloletnich. Monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu sochaczewskiego prowadzony był poprzez rejestrację i opracowanie statystyczne chorób zakaźnych, a także przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych.

Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne była prowadzona na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu (PPIS) przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 z późn. zm.). Każde zgłoszenie było weryfikowane i klasyfikowane wg. obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. W 2019 roku w ramach bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi przeprowadzono, ogółem 181 dochodzeń epidemiologicznych.

Wykres 1. Wybrane choroby zakaźne w latach 2018-2019 w powiecie sochaczewskim według liczby zachorowań.

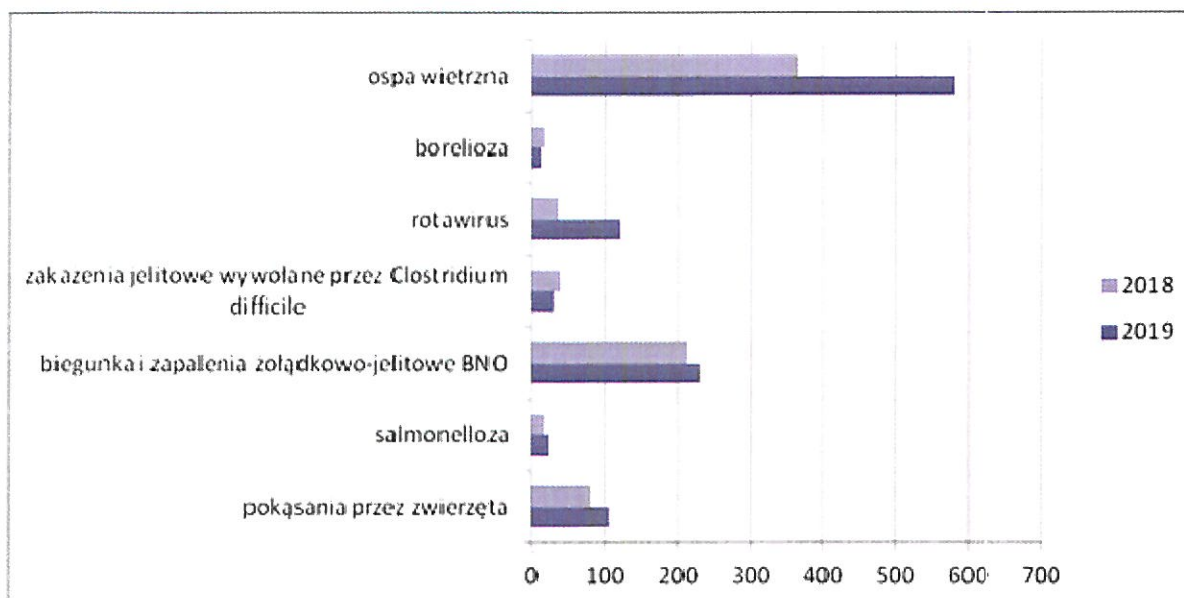

Tabela 1. Liczba zachorowań dla chorób zakaźnych w latach 2018 – 2019 w powiecie sochaczewskim (wartości określone w oparciu o roczny meldunek MZ-56).

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2019		2018		
			Razem ³⁾	w tym hospital.	Razem ³⁾	w tym hospital.	
0	1	2	6	7	8	9	
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}					
4	A02.0	Salmonelloza	zatrucia pokarmowe ^{UE/PL}	22	18	16	14
5	A02.1		posocznica ^{PL}	1	1		
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}				
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozą) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL, 4)}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną) ^{UE}				
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	1	1	1	1
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	2		1	1
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	27	25	39	39

14	A04.8		inne określone	1		1	1
15	A04.9		nieokreślone				
16	A04	Inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵⁾		2			
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}				
19	A05.2		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nieokreślone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ⁶⁾					
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		1			
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	121	116	35	35
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	24	24	23	23
27	A08.2-3		inne określone	7	7	13	13
28	A08.4		nieokreślone	2	1		
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁷⁾		101	100	52	52
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	229	177	211	171
31			w tym u dzieci do lat 2	121	89	119	100
32	A20	Dżuma ^{UE}					
33	A21	Tularemia ^{UE}					
34	A22	Wąglik ^{UE}					
35	A23	Brucelozą: nowe zachorowania ^{UE}					
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{UE}					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{PL}					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza ^{UE}					
41	A33-A35	Tężec ^{UE}	ogółem				
42	A33		noworodków				
43	A36	Błonica ^{UE}					
44	A37	Krzyszec ^{UE}		1		3	
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		22		38	2
46	A39	Choroba meningokokowa inwazyjna ^{UE/PL, 8}	ogółem	2	2		
47	A39.0;A39.8/G05.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1		
48	A39.1-4		posocznica	1	1		
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona				
50	wym. niżej	Choroba	ogółem	12	2	12	5

51	A46	wywołana przez	róża	12	2	11	4
52	A48.3	<i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL, 9)}	zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka płożowa				
54	B95.0/(...)		inna określona i nieokreślona ¹⁰⁾			1	1
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}				
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}				
57	A50	Kila ^{UE/PL}	wrodzona				
58	A51		wczesna				
59	A52		późna				
60	A53		inne postaci kily i kila nieokreślona			1	
61	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}		2		1	
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie ^{UE/PL}					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie ^{UE/PL}					
64	A69.2	Borelioza z	ogółem ^{UE/PL}	11	2	16	2
65		Lyme	neuroborelioza ^{UE}				
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					
68	A78	Gorączka Q ^{UE}					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy ¹¹⁾					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	---	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}				
75	A81		inne i nieokreślone				
76	A82	Wścieklizna ^{UE}					
77	Z20.3/Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		20		15	1
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}					
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenia mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83;A85;B02.0		inne określone				
81	A86		nieokreślone				
82	---		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹³⁾				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nieokreślone				

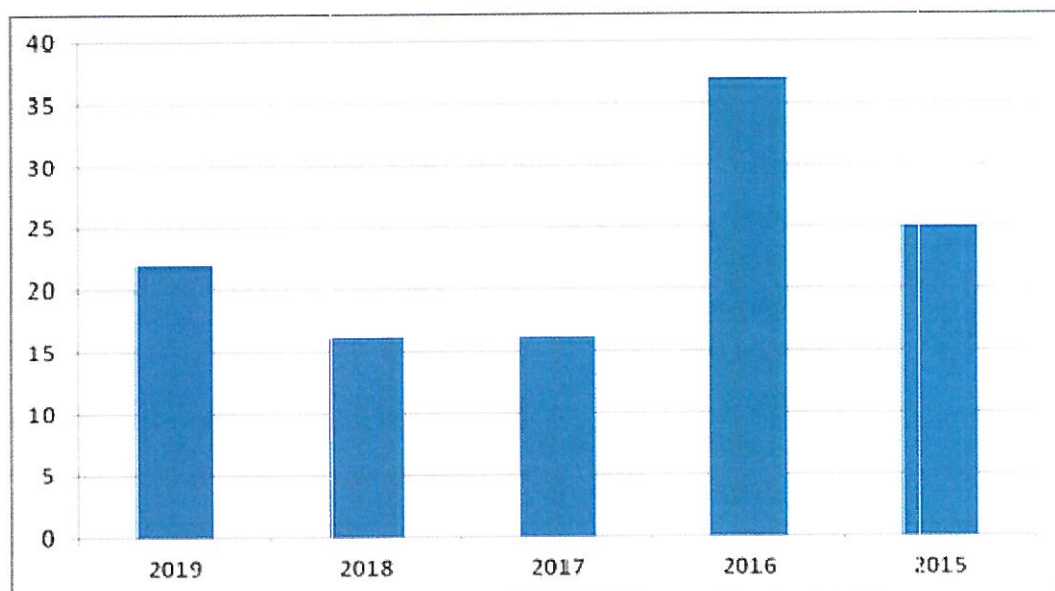
86	---		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹⁴⁾				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}				1	1
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{UE}					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}					
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ¹¹⁾				
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99		inna określona i nieokreślona ¹¹⁾				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Ospa wietrzna		580		363	
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}					
97	B05	Odra ^{UE}		2		2	1
98	B06	Różyczka ^{UE}		1		1	
99	B08.8	Pryszczycyca					
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}	1		3	3
101	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}				
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 15)}	2		2	
103	B17.1		typu C - ostre - ogółem ^{UE/PL}			5	3
104	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
105	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE 16)}				
106	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ¹⁷⁾				
107	B17.0,2-8; B18.8-9;B19	inne i nieokreślone					
108	B20-B24	AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 18)}				2	
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE/PL}		3		3	
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
112	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		1	1		
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
114	B75	Włośnica ^{UE}					
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE, 19)}	ogółem	5	5	3	3
116	B95.3/G04.2;G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
117	A40.3		posocznica	3	3	1	1
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona	2	2	2	2
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 20)}					
120	wym. niżej	Choroba	ogółem	1	1		

121	B96.3/G04.2;G00.0	wywołana przez <i>Heamophilus</i>	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
122	A41.3	<i>influenzae,</i>	posocznica	1	1		
123	A49.2;J14;B96.3/(...)	inwazyjna ^{UE/PL, 21)}	inna określona i nieokreślona				
124	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon	w innych chorobach objętych MZ-56 ²²⁾				
125	G00.2-8;G04.2	mózgowych	inne określone				
126	G00.9;G04.2	i/lub mózgu	inne, nieokreślone				
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	1		
128	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone					
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PL 23)}					
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	5	5	4	4
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	3	3	3	3
132	P35.0	Wrodzone	różyczka wrodzona ^{UE}				
133	P35.8	choroby	choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}				
134	P35.3-9	wirusowe	inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				
135	P37.1	Inne wrodzone	toksoplazmoza ^{UE}				
136	P37.2	zakażenia i	listerioza ^{UE}				
137	P37.3-4,8-9	choroby pasożytnicze	inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				
138	U04	SARS - Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}					
139	T60	Zatrucia pestycydami - ostre ²⁴⁾					
140	T61	Zatrucia	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
141	T62.0	naturalnie	grzyby				
142	T62.1-2	toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²⁴⁾	jagody i inne części roślin				
143	T64	Ostre zatrucia	mikotoksyny				
144	-	żywnością	dioksyny				
145	-	skażoną biologicznie	polichlorowane bifenyle				
146	-	i/lub chemicznie ²⁴⁾	inne określone i nieokreślone				
147	25)						
148	25)						
149	25)						
150	25)						
151	25)						
Suma kontrolna				1357	591	1004	486

W porównaniu do roku 2018 odnotowano wzrost liczby przypadków pokąsań przez zwierzęta. Ogółem w bieżącym roku, opracowano epidemiologicznie 106 przypadków pokąsań przez zwierzęta, zarówno domowe jak i dzikie, m.in. 93 przypadki to pogryzienia przez psy, natomiast 10 przypadków to pokąsania przez koty, inne to pokąsania przez wiewiórkę i przez kunę. Dwadzieścia osób ze wskazań lekarskich zostało objętych szczepieniami ochronnymi przeciwko wścieklicznie. W omawianym okresie na terenie powiatu sochaczewskiego nie stwierdzono przypadku zachorowania na wścieklicznę u człowieka. Wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną prowadzono czynny monitoring występowania chorób odzwierzęcych u ludzi objętych obowiązkiem monitorowania.

Salmonelloza. W analizowanym okresie wzrosła liczba zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki z rodzaju *Salmonella*. Zarejestrowano 22 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych ww. patogenem oraz 1 przypadek posocznicy. Ponadto zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne, gdzie izolowanym u chorych typem serologicznym była *Salmonella Enteritidis*. Natomiast w 2018 roku odnotowano 16 przypadków salmonellozy.

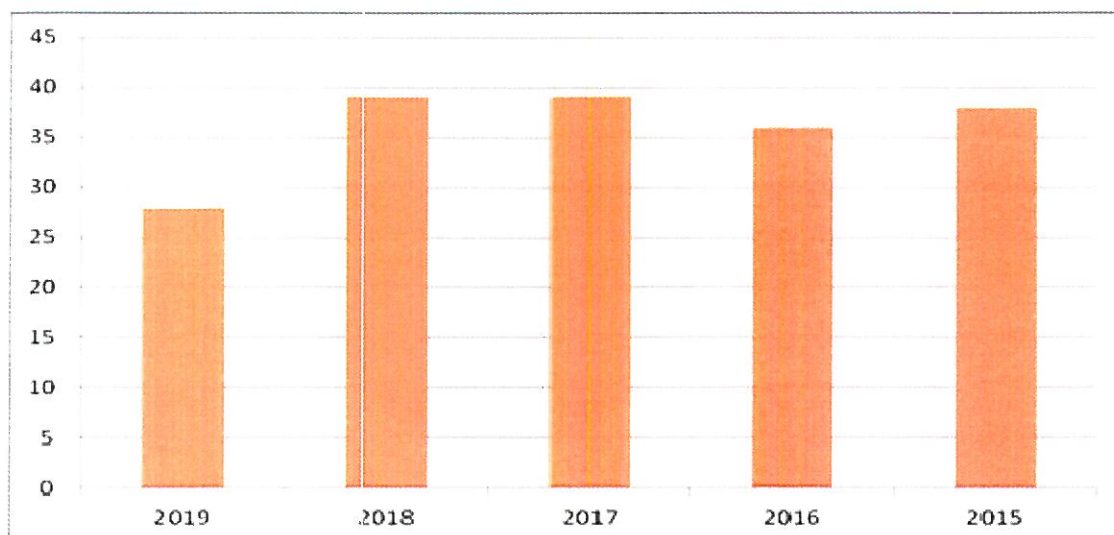
Wykres 2. Zachorowania na zatrucia pokarmowe wywołane przez bakterię *Salmonella* w powiecie sochaczewskim w poszczególnych latach.

Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W porównaniu do roku poprzedniego wzrosła liczba biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO, odnotowano 229 zachorowań, w tym 121 przypadków dotyczyło dzieci poniżej 2 roku życia, 89 wymagało hospitalizacji. Natomiast w roku 2018 ogółem zarejestrowano 211 przypadków.

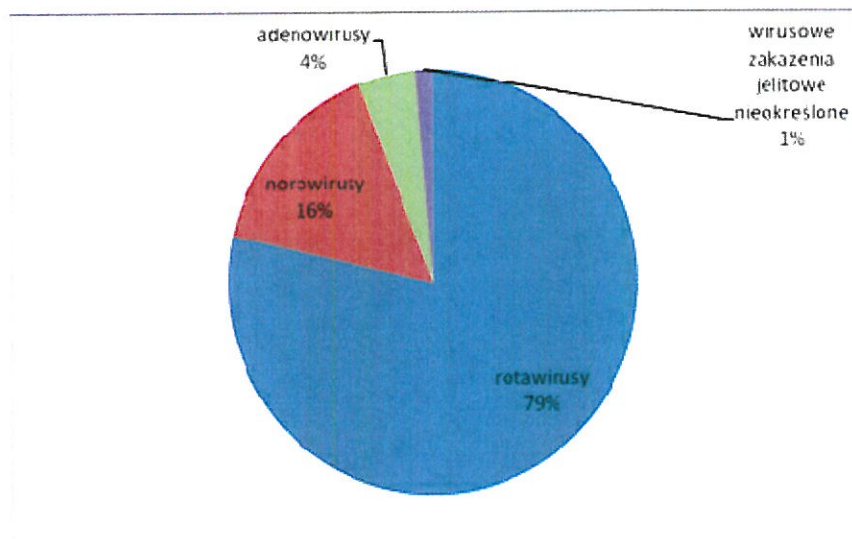
Wykres 3. Zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez bakterię *Clostridium difficile* w powiecie sochaczewskim w poszczególnych latach.

Sytuacja epidemiologiczna zakażeń jelitowych wywołanych przez bakterie *Clostridium difficile* uległa poprawie w stosunku do roku 2018. Zarejestrowano ogółem 27 zachorowań (w poprzednim roku 39 przypadków zakażeń). Do najważniejszych czynników ryzyka zakażenia *C. difficile* należą antybiotykoterapia oraz ekspozycja na bakterie poprzez przyjęcie do szpitala lub ośrodka opieki. Ponadto są to: starszy wiek, zabiegi operacyjne w obrębie przewodu pokarmowego, żywienie przez zgłębnik nosowożołądkowy, zmniejszenie wydzielania kwasu żołądkowego (leczenie inhibitorami pompy protonowej – PPI), choroby towarzyszące, w tym nieswoiste choroby zapalne jelit, leczenie immunosupresyjne, choroby przebiegające z niedoborami odporności. Ciężkie choroby lub choroby współistniejące, szczególnie wymagające stosowania antybiotyków lub przedłużonej hospitalizacji, także zwiększają ryzyko zakażenia.

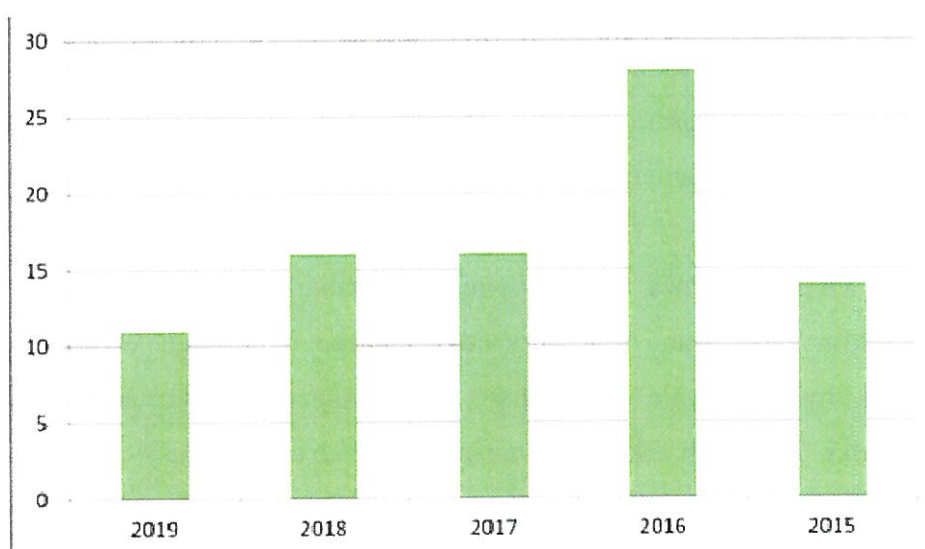
Zakażenia wirusowe. Poza bakteryjnymi zakażeniami jelitowymi w 2019 roku w powiecie sochaczewskim zanotowano 154 przypadki zakażeń o etiologii wirusowej. Przyczyną tych zachorowań były głównie rotawirusy (121 zakażeń), pozostała część to norowirusy - 24 przypadki, 7 nowych zakażeń wywołanych przez adenowirusy oraz 2 przypadki wirusowe zakażeń jelitowych nieokreślonych. W bieżącym roku zarejestrowano znaczący wzrost liczby zakażeń jelitowych, wywołanych przez rotawirusy – 121 zakażeń (w roku 2018 tylko 35 przypadków zachorowań).

Wykres 4. Zachorowania na choroby wirusowe w powiecie sochaczewskim w 2019 roku.

Borelioza. Borelioza to zakaźna, wielonarządowa choroba zapalna wywołana przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszone przez kleszcze. Choroba przebiega z zajęciem skóry, stawów, układu nerwowego i serca. Stanowi najczęściej występującą chorobę odkleszczową w Polsce. W porównaniu do 2018 r. nastąpił spadek liczby zachorowań na boreliozę. Zarejestrowano 11 przypadków (w 2018 r. - 16 zachorowań).

Wykres 5. Zachorowania na Choroba z Lyme (borelioza) w powiecie sochaczewskim w poszczególnych latach.

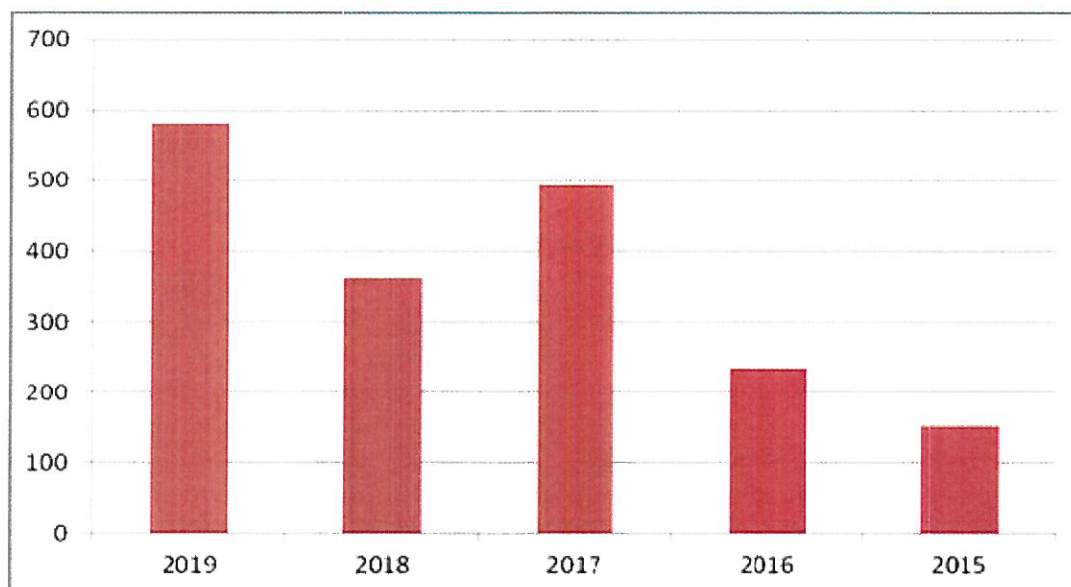

Zachorowania na krztusiec. Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną wywołaną przez tzw. pałeczki krztusca. Ma charakter przewlekły, przebiega pod postacią zapalenia oskrzeli z ciężkimi napadami kaszlu. W bieżącym okresie sprawozdawczym zarejestrowano tylko 1 przypadek zachorowań na krztusiec. W porównaniu do lat ubiegłych liczba zachorowań sukcesywnie spada (w 2015 r. zarejestrowano - 16 przypadków, w 2016 r. - 6, w 2017 r. - 5, natomiast w 2018 r. - 3 przypadki).

Zachorowania na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A i B. W powiecie sochaczewskim, podobnie jak w całej Polsce, zachorowania na ostre wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZWA) oraz typu B (WZW B) na przestrzeni kilku lat utrzymywały się na niskim poziomie. Do korzystnej sytuacji epidemiologicznej przyczyniły się zarówno przeprowadzane od wielu lat szczepienia ochronne (obowiązkowe i zalecane), jak i poprawa skuteczności procesów sterylizacji sprzętu medycznego. Obecnie, z uwagi na wysoki stan zaszczepienia populacji, sporadycznie dochodzi do wystąpienia ostrego WZW A czy WZW B. Częściej rozpoznaje się przypadki zapalenia przewlekłego, nabytego w przeszłości. W 2019 r. w powiecie sochaczewskim zarejestrowano tylko 1 przypadek WZW typu A oraz 2 zachorowania na WZW typu B – przewlekłe i BNO.

Ospa wietrzna. W 2019 r. odnotowano wzrost ilości przypadków zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do lat poprzednich. W bieżącym roku w powiecie sochaczewskim zarejestrowano 580 zachorowań na ospę wietrzną, w roku ubiegłym 363 przypadki.

Wykres 6. Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie sochaczewskim w poszczególnych latach.

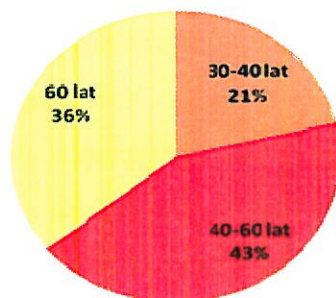

Gruźlica. W 2019 r. na terenie powiatu sochaczewskiego wystąpiło 14 nowych zachorowań na gruźlicę. Zachorowania odnotowano u osób w wieku od 32 do 72 lat. Najczęstszą postacią gruźlicy była gruźlica płuc. Każdorazowo po otrzymaniu zgłoszenia, PPIS obejmował nadzorem epidemiologicznym osoby z otoczenia chorego na gruźlicę, prątkującego.

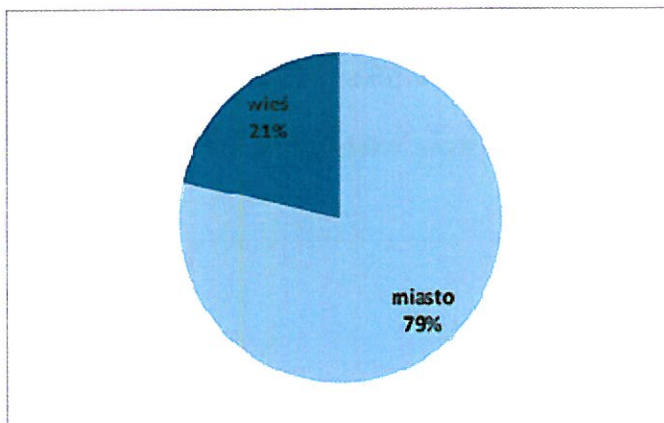
Powyższe działania uwzględniały w swoim zakresie, m.in. przeprowadzenie dochodzenia w środowisku chorego uwzględniające ocenę ryzyka zakażenia występującą u osób z bliskiego otoczenia chorego, w zależności od rodzaju kontaktu oraz obecności czynników wysokiego ryzyka zachorowania. Łącznie w 2019 r. wytypowano 152 osoby z otoczenia chorych

na gruźlicę, które znalazły się w kręgu wysokiego ryzyka zakażenia prątkiem gruźlicy. Wskazane osoby obejmowano nadzorem epidemiologicznym i lekarskim.

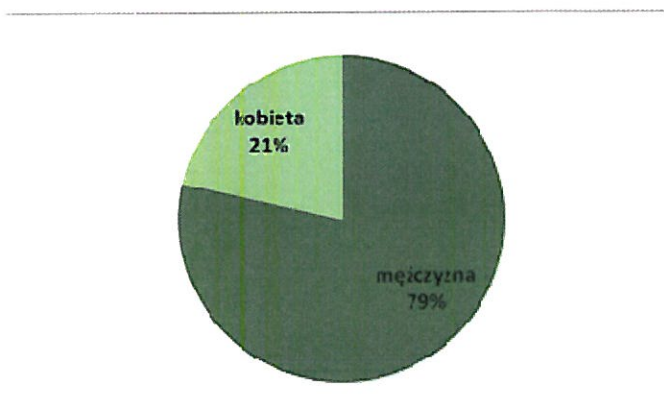
Wykres 7. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ze względu na wiek chorych.

Wykres 8. Zachorowania na gruźlicę ze względu na miejsce zamieszkania.

Wykres 9. Zachorowania na gruźlicę ze względu na płeć.

Inwazyjna choroba meningokokowa. W bieżącym roku wystąpiły 2 przypadki zachorowania wywołane zakażeniem bakteriami *Neisseria meningitidis* zwanych również meningokokami. W ramach działań Inspekcji Sanitarnej objęto nadzorem epidemiologicznym, łącznie 102 osoby, które miały kontakt z chorym na zakażenie meningokokowe. Podjęto czynności zmierzające do objęcia wskazanej populacji osób chemioprophylaktyką, w celu zmniejszenia ryzyka zachorowania lub przeniesienia zakażenia na inne osoby. Ze względu na wysoką śmiertelność i powikłania w przebiegu zachorowania, zalecano wykonanie szczepień ochronnych przeciwko

meningokokom. Program Szczepień Ochronnych szczegółowo określa wskazania do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Inwazyjna choroba pneumokokowa. W 2019 roku zarejestrowano 5 przypadków zachorowań wywołanych zakażeniem bakteriami *Streptococcus pneumoniae*, w tym 3 przypadki posocznicy, a 2 przypadki zakwalifikowano jako inne określone i nieokreślone.

Zachorowania na grypę. Ostre infekcje dróg oddechowych, w tym grypa i podejrzenia grypy należą do najczęściej występujących chorób zakaźnych. W powiecie sochaczewskim w 2019 r. zanotowano znaczący spadek zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Na terenie powiatu odnotowano 13 701 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, natomiast w roku poprzednim zarejestrowano – 17 065 (wartość określona w oparciu o tygodniowe meldunki MZ 55). Ponadto zarejestrowano 1 zgon osoby z powiatu sochaczewskiego, spowodowany grypą z zapaleniem płuc wywołaną zidentyfikowanym wirusem grypy. Wskazać należy, że szczepienia ochronne przeciwko grypie są jedyną i bezpieczną metodą profilaktyki. Szczepienie ochronne można wykonać przez cały okres zachorowań, jednak najlepiej przyjąć je na początku sezonu epidemicznego, czyli we wrześniu lub październiku. Należy pamiętać, iż grypy nie należy lekceważyć, ponieważ dla niektórych osób z przewlekłymi chorobami - np. z chorobami serca, płuc, cukrzycą, dla osób starszych oraz kobiet w ciąży lub małych dzieci może stanowić ona poważne zagrożenie dla zdrowia. Z tego powodu corocznie zaleca się zaszczepienie przeciwko grypie dla wszystkich osób, w tym u dzieci od 6. miesiąca życia, które nie mają przeciwwskazań do szczepień.

Zachorowania na odrę.

Niepokojącym zjawiskiem jest wystąpienie na terenie powiatu sochaczewskiego przypadków podejrzeń i zachorowań na odrę. W 2019 roku zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na odrę, ponadto odnotowano 3 przypadki podejrzeń, które następnie usunięto ze sprawozdawczości w związku z uzyskaniem ujemnych wyników badań diagnostycznych. Ze względu na wysoką zakaźność wirusa odry, PPIS w Sochaczewie każdorazowo, niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia zachorowania lub podejrzeń zachorowania na odrę podejmował działania minimalizujące ryzyko wystąpienia zachorowań wśród mieszkańców powiatu sochaczewskiego. Każdorazowo po wpłynięciu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie (PPIS) informacji o podejrzeniu zachorowaniu na odrę, PPIS w Sochaczewie obejmował nadzorem epidemiologicznym osoby zamieszkałe na terenie powiatu sochaczewskiego, będące w styczności z podejrzanymi/chorymi na odrę. W ramach działań przeciwepidemicznych, PPIS w Sochaczewie na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia

z dnia 6 września 2016 r. w sprawie metody zapobiegania odrze (Dz. U. 2016 r. poz. 1418), niezwłocznie wprowadzał metodę zapobiegania odrze polegającą na przeprowadzaniu szczepień ochronnych przeciwko odrze, śwince, różyczce u osób wytypowanych spośród otoczenia ustalonego w wyniku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego. Zaliczono do nich osoby „nieszczepione, nie mające udokumentowanego szczepienia ochronnego, bez względu na ich wiek, które przebywały w środowisku o niskim odsetku osób zaszczepionych oraz były lub mogą być narażone na styczność z osobą chorą lub podejrzaną o zachorowanie na odrę”. W ramach powyższych działań w 2019 r. objęto nadzorem epidemiologicznym 271 osób, w tym 175 mieszkańców zostało zaszczepionych w związku ze stycznością z osobą chorą lub podejrzaną o zachorowanie na odrę. W celu podjęcia działań przeciwepidemicznych polegających na planowaniu i bieżącym wdrożeniu skutecznych działań zapobiegających szerzeniu się odry na podległym terenie, PPIS podejmował współpracę z Dyrektorem ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie i Kierownikami Podmiotów Leczniczych w związku z wystąpieniem zachorowania na odrę u pracownika medycznego oraz zdiagnozowanych podejrzeń zachorowań na odrę wśród pacjentów. Ponadto PPIS współpracował z Zakładem Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU HIGIENY w związku z organizacją transportu próbek diagnostycznych potwierdzających zakażenie odrą od wskazanych pacjentów.

4. 1. Szczepienia Ochronne

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi zdrowiu i życiu. Są skuteczną i powszechnie społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne. W wyniku przeprowadzonych **14 kontroli** podmiotów przeprowadzających szczepienia oraz przeanalizowaniu miesięcznych, kwartalnych i półrocznych sprawozdań z realizacji szczepień ochronnych obserwuje się spadek realizacji szczepień ochronnych u dzieci w wieku do lat 3.

W 2019 r. PSSE w Sochaczewie, zorganizował naradę szkoleniową skierowaną do Kierowników oraz pracowników podmiotów leczniczych z terenu powiatu sochaczewskiego w zakresie następujących zagadnień:

1. Zachowanie łańcucha chłodniczego w obrocie preparatami szczepionkowymi.
2. Program Szczepień Ochronnych na 2020 r.

Naradę szkoleniową prowadził Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie, wraz z innymi prelegentami m.in.: *Kierownikiem Oddziału Epidemiologii w WSSE w Warszawie oraz pracownikiem Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-*

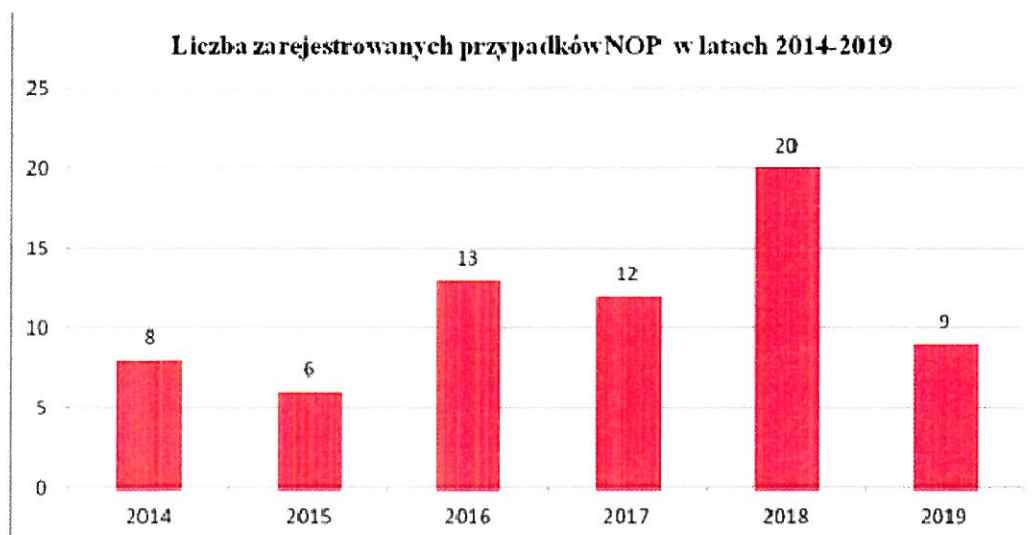
Epidemiologicznej w Sochaczewie. Uczestnicy otrzymali materiały oświatowe dotyczące poruszanych zagadnień.

Wskazać należy, że w 2019 r. podjęto kolejne działania zmierzające do podwyższenia standardów warunków magazynowania preparatów szczepionkowych w PSSE w Sochaczewie. W celu zapewnienia stabilnych warunków środowiskowych dla pracy urządzeń chłodniczych przeznaczonych do przechowywania szczepionek, w magazynie zainstalowano klimatyzację.

Zapewniono środki techniczne i rozwiązania organizacyjne w celu zapewnienia właściwych warunków dostaw szczepionek z WSSE w Warszawie. Transport preparatów odbywa się z wykorzystaniem klimatyzowanego samochodu Inspekcji Sanitarnej, przy użyciu termotoreb, które wyposażone są w termometry monitorujące warunki transportu.

W 2019 r., tak jak w latach ubiegłych, na terenie powiatu sochaczewskiego monitorowano zgłoszenia Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP) - wykres poniżej.

Wykres 10. Liczba zarejestrowanych przypadków NOP w latach 2014 - 2019.

W 2019 r. zarejestrowano 9 przypadków NOP, w tym 3 NOP zakwalifikowano jako przypadek poważny. Zaobserwowano znaczny spadek zgłoszonych NOP w powiecie sochaczewskim.

W odniesieniu do realizacji Programu Szczepień Ochronnych, niepokojącym zjawiskiem jest utrzymująca się od kilku lat, wysoka liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym. Na koniec 2019 r. zarejestrowano 161 osób uchylające się od obowiązku szczepień, w 2018 roku, na terenie powiatu sochaczewskiego, zarejestrowano 111, w 2017 roku liczba ta wynosiła 73 osób, natomiast w 2016 roku - 76 osób.

Podstawą prawną do nałożenia obowiązku realizacji szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym jest art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r.

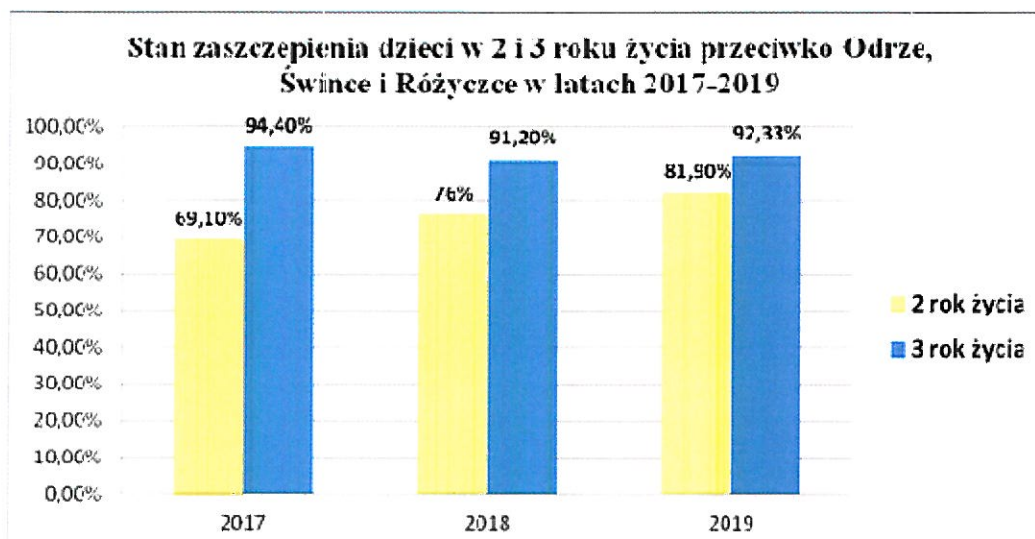
o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, który zobowiązuje osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do poddawania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym na zasadach określonych w ustawie. Przy czym, w odniesieniu do osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych (m.in. dzieci), odpowiedzialność za wypełnienie tego obowiązku ponosi osoba sprawująca nad tą osobą prawną pieczę, albo jej opiekun faktyczny (zwykle są to rodzice). W przypadku stwierdzenia uchylania się rodziców dzieci od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci, PPIS w Sochaczewie uznaje za konieczne podejmowanie działań w celu przymuszenia osób zobowiązanych (zwykle rodziców dzieci) do wypełnienia tego obowiązku. Kwestie sposobu egzekwowania ww. obowiązku jako obowiązku o charakterze niepieniężnym, są regulowane w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438).

Obowiązki niepieniężne wynikające bezpośrednio z przepisu prawa (takie jak, m.in. obowiązek szczepień) pozostają w obszarze nadzoru we właściwości organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które w związku z tym są uprawnione do żądania wykonania obowiązku szczepień przez osoby do tego zobowiązane, tj. są wierzycielami tego obowiązku. Jednocześnie na organach Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako wierzycielach obowiązku szczepień ochronnych, spoczywa prawny obowiązek podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu skłonienia osoby uchylającej się do wykonania obowiązku.

W 2019 roku PPIS w Sochaczewie podjął działania polegające na kierowaniu do osób uchylających się, upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień ochronnych z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej.

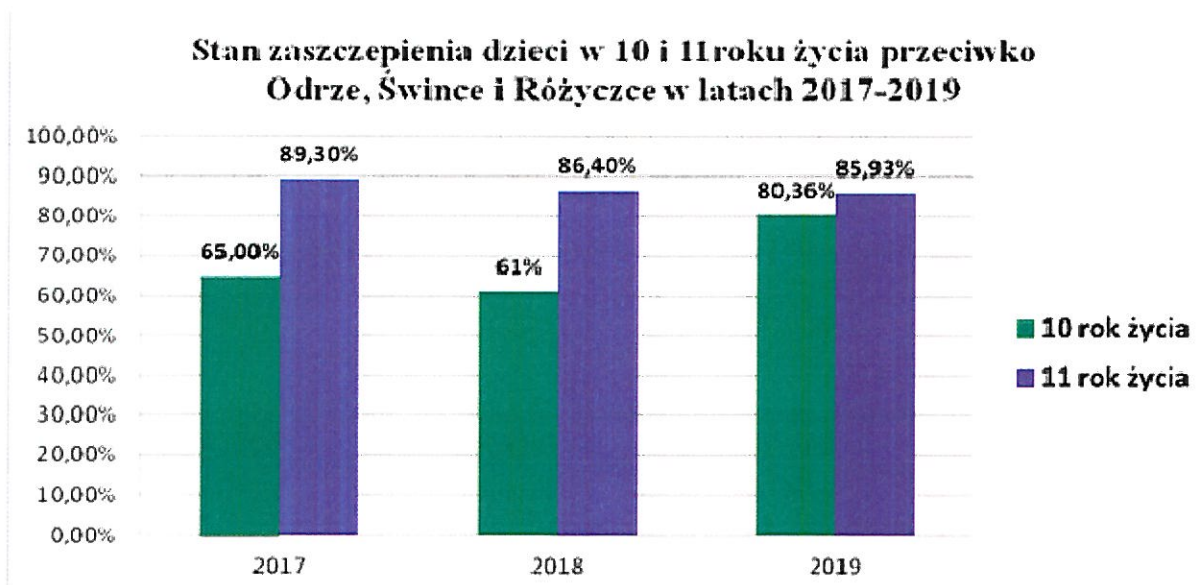
W związku z występowaniem podejrzeń zachorowań na odrę w powiecie sochaczewskim poddano analizie stan zaszczepienia dzieci przeciwko Odrze, Śwince, Różycze. Poniżej przedłożono informacje na temat dzieci zaszczepionych w 2 i 3 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różycze w latach 2017-2018. Wskazać należy, że w 2019 roku wzrósł procent dzieci zaszczepionych przeciwko Odrze, Śwince, Różycze wśród dwulatków. Zaszczepiono bowiem 76,0 % populacji dzieci, w 2017 roku 69,1% a w 2019 r. 81,9%. Odnosząc się do dzieci w 3 roku życia wskazać należy, że poziom zaszczepienia dzieci w latach 2017-2018 roku nie osiągnął poziomu 95 %, co jest zjawiskiem niepokojącym. Według ekspertów spadający poziom wszczepialności dzieci poniżej 95% nie gwarantuje uzyskania odporności zbiorowiskowej, co w przypadku narażenia na zakażenie może skutkować wzrostem zachorowań.

Wykres 11. Stan zaszczepienia dzieci w 2 i 3 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce w latach 2017-2019.

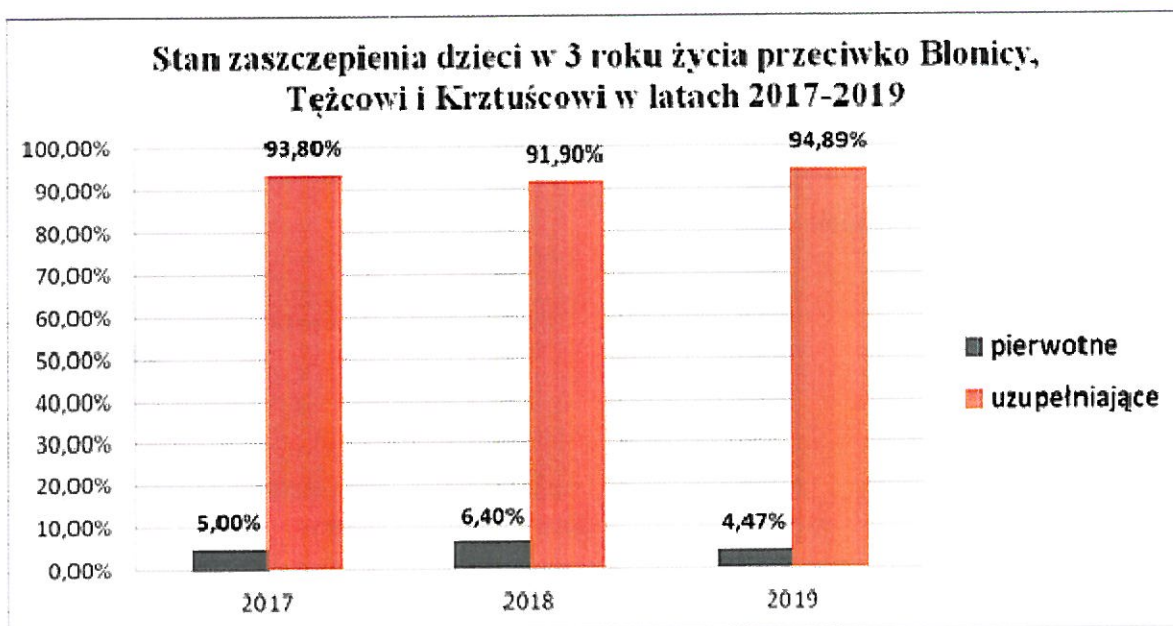
W odniesieniu do dzieci zaszczepionych w 10 i 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce w latach 2017-2019 wskazać należy, że poziom zaszczepienia młodzieży spada i nie osiągnął we wskazanych latach, poziomu oczekiwanego, tj. 95 % zaszczepionych.

Wykres 12. Stan zaszczepienia dzieci w 10 i 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce w latach 2017-2019.

W odniesieniu do szczepień ochronnych realizowanych u dzieci najmłodszych, tj. do 3 roku życia stan zaszczepionych dzieci przeciwko Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi w latach 2017-2019, również nie jest zadowalający. W powiecie sochaczewskim w 2019 roku zaobserwowano spadek liczby dzieci, do 3 roku życia, zaszczepionych przeciwko Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi.

Wykres 13. Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi w latach 2017 – 2019.

W odniesieniu do dzieci zaszczepionych w 10 i 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce w latach 2017-2019 wskazać należy, że poziom zaszczepienia młodzieży nieznacznie wzrósł ale nadal nie osiągnął we wskazanych latach, poziomu oczekiwanego, tj. 95 % zaszczepionych.

4.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych

W 2019 roku stan sanitarno-higieniczny większości obiektów nie budził zastrzeżeń. Wykonano 36 kontroli podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Kontrole uwzględniały takie zagadnienia, jak: stan sanitarny pomieszczeń, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, odzież i sprzęt jednorazowego użycia, ocenę procedur dekontaminacji, postępowania z odpadami medycznymi, bielizną czystą i brudną, postępowania poekspozycyjnego, sprzątania pomieszczeń. Podczas kontroli, działając na rzecz przeciwdziałania rozprzestrzeniania się zakażeń związanych z wykonywaniem świadczeń medycznych na potrzeby pacjenta, informowano o opublikowaniu aktualnych „Ogólnych wytycznych dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia”.

W ramach przeprowadzanych kontroli, w 2 przypadkach zostały stwierdzone nieprawidłowości, które były podstawą do karania mandatowego.

Ogniska zakażeń szpitalnych

W 2019 r. do PPIS w Sochaczewie zgłoszono 2 ogniska zakażeń szpitalnych. W związku z obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi ograniczania rozprzestrzeniania się pałeczek *Enterobacteriaceae* wytwarzających karbapenemazy, kontynuowano wzmożony nadzór epidemiologiczny w szpitalu, który zgłaszał także przypadki wewnątrzoddziałowych transmisji kolonizacji ww. patogenem (przy stwierdzeniu przynajmniej 2 powiązanych epidemiologicznie przypadków). Z powodu rozprzestrzeniania się patogenów z rodziny *Enterobacteriaceae*, wykazujących oporność na karbapenemy, w 2019 r. do PPIS w Sochaczewie 6rotnie raportowano, na drukach stanowiących załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. 2011r. nr 294, poz. 1741), informację o wzroście liczby pacjentów skolonizowanych *Klebsiella pneumoniae* MBL, w związku z wystąpieniem transmisji wewnątrzoddziałowych.

5. Warunki higieny środowiska

Główne statutowe zadania wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sochaczewie dotyczą:

1. Nadzoru nad Jakością Wody przeznaczoną do spożycia

- 1) Prowadzenie nadzoru sanitarnego nad obiektami, urządzeniami służącymi do jej ujmowania, uzdatniania i zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- 2) Pobieranie próbek wody do badań w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia.
- 3) Typowanie miejsc pobierania próbek, tworzenie harmonogramu pobierania próbek, pobieranie, dystrybucja próbek, gromadzenie, weryfikacja, analiza, ocena i raportowanie danych monitoringowych.
- 4) Prowadzenie dokumentacji w ramach postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę jakości wody.
- 5) Wydawanie ocen higienicznych dotyczących materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- 6) Wydawanie ocen o jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz informowanie organów samorządowych oraz ludności o jakości wody w nadzorowanych urządzeniach wodociągowych.
- 7) Zatwierdzanie systemu jakości badań dla laboratoriów zewnętrznych badających próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2. Nadzoru nad basenami kąpielowymi i kąpieliskami.

- 1) Prowadzenie nadzoru nad pływalnią, kąpieliskami i miejscami wykorzystywanymi do kąpieli, nadzór nad jakością wody w tych obiektach.
- 2) Wydawanie ocen oraz komunikatów dotyczących przydatności wody do kąpieli w nadzorowanych kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli.
- 3) Prowadzenie dokumentacji w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę jakości wody i/lub stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

3. Nadzoru nad Obiektami Użyteczności Publicznej.

- 1) Prowadzenie nadzoru nad utrzymaniem należytego stanu sanitarno-higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zakładów, instytucji, nieruchomości ze szczególnym uwzględnieniem:
 - obiektów hotelarskich (hotele, motele, pokoje gościnne)
 - zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej,
 - domów pomocy społecznej,
 - obiektów kulturalnych, sportowych, terenów rekreacyjnych,
 - innych obiektów, takich jak: apteki, cmentarze, zakłady pogrzebowe, ustępy publiczne, itp.
 - dworców i środków komunikacji publicznej.
- 2) Prowadzenie dokumentacji w ramach postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę stanu sanitarnego w nadzorowanych obiektach.
- 3) Wydawanie opinii dotyczących organizacji imprez masowych oraz regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.
- 4) Wydawanie opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach hotelarskich oraz w innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie.
- 5) Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów sanitarnych dotyczących postępowania ze zwłokami/szczątkami w sprawie wydawania zezwoleń na ekshumację.
- 6) Wydawanie zezwoleń na przewóz zwłok/szczątków ludzkich poza granice, opiniowanie sprowadzenia zwłok i szczątków z obcego państwa.
- 7) Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów i wydawanie opinii sanitarnych dla środków transportu zakładów pogrzebowych.
- 8) Współpraca z administracją samorządową oraz innymi instytucjami w celu poprawy stanu sanitarnego powiatu.
- 9) Rozpatrywanie złożonych interwencji, skarg i zażaleń.

4. Zaopatrzenie w wodę do spożycia.

Prowadzono nadzór nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi w 20 wodociągach zlokalizowanych na terenie powiatu sochaczewskiego.

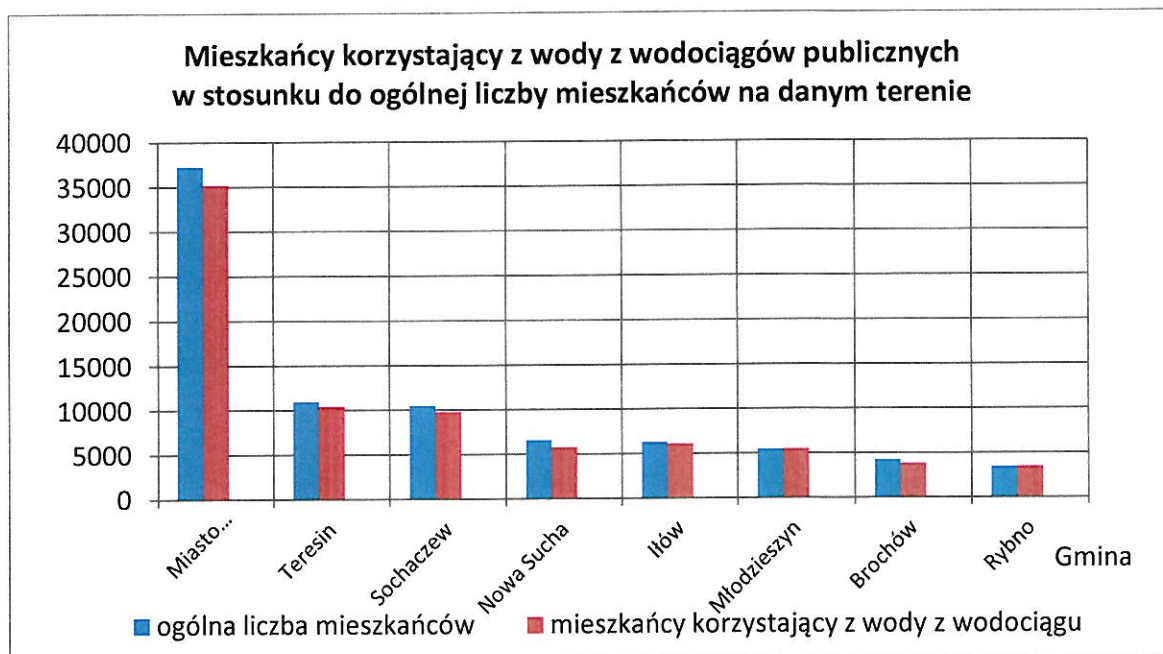
W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych pobrano 151 próbek wody do badań pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym.

Pobierane próbki wody do badań przekazywane były do Akredytowanych Laboratoriów w WSSE Warszawa, PSSE Płock, PSSE Radom.

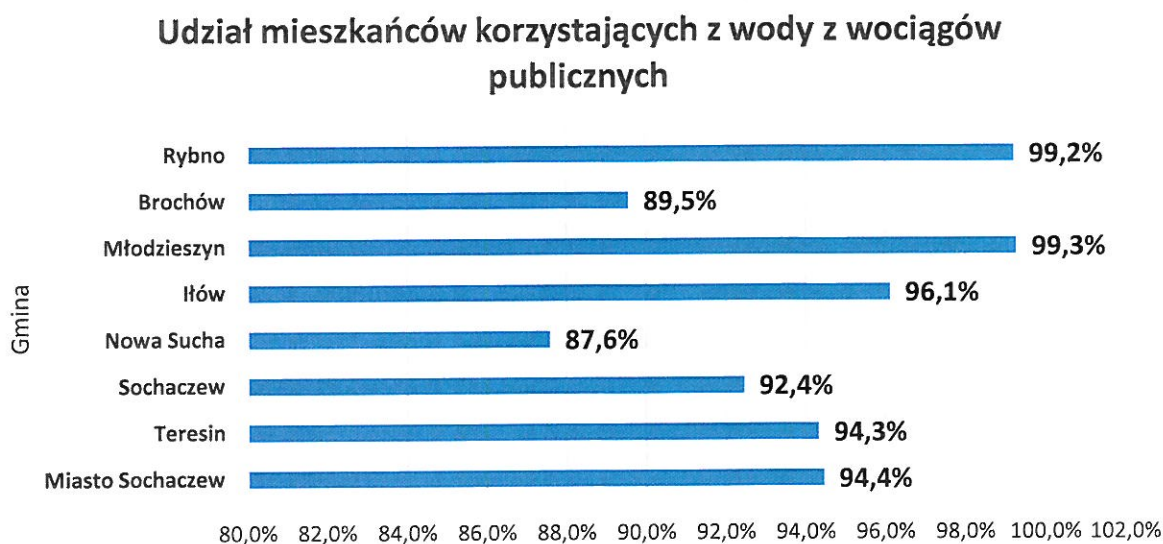
Zgodnie z obowiązującą ustawą właściciele/zarządcy wodociągów przekazywali do PSSE w Sochaczewie wyniki badań jakości wody wykonanych w niezależnych Akredytowanych Laboratoriach. W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie wydał na poprawę jakości wody do spożycia przez ludzi, pochodzącej z wodociągów publicznych, 4 decyzje administracyjne dotyczące:

- warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego – Stacja uzdatniania Wody Granice, gmina Teresin (wystąpiły przekroczenia parametrów fizykochemicznych w wodzie, tj. manganu i żelaza ogólnego). Po przeprowadzonych pracach naprawczych uzyskano prawidłowe parametry w wodzie,
- warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego, Stacja Uzdatniania Wody Piasecznica, gmina Teresin, zaistniało zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie. Po podjętych działaniach i przeprowadzonych pracach naprawczych, uzyskano prawidłowe wyniki jakości wody,
- warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego, Stacja Uzdatniania Wody Maurycew, gmina Teresin, zaistniało zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie. Po podjętych działaniach i przeprowadzonych pracach naprawczych, osiągnięto prawidłowe wyniki jakości wody,
- warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, pochodzącej z wodociągu publicznego, Stacja Uzdatniania Wody Młodzieszyn, gmina Młodzieszyn, wystąpiło zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie. Po podjętych działaniach i przeprowadzonych pracach naprawczych uzyskano prawidłowe wyniki jakości wody.

W związku z warunkową przydatnością wody do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie każdorazowo podejmował działania administracyjne oraz informował społeczeństwo o zagrożeniach występujących na danym terenie - w formie wydania komunikatów w sprawie jakości wody. W 2019 roku zamieszczono 11 Komunikatów na stronie internetowej PSSE w Sochaczewie.

Mieszkańcy korzystający z wody z wodociągów publicznych w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców na danym terenie

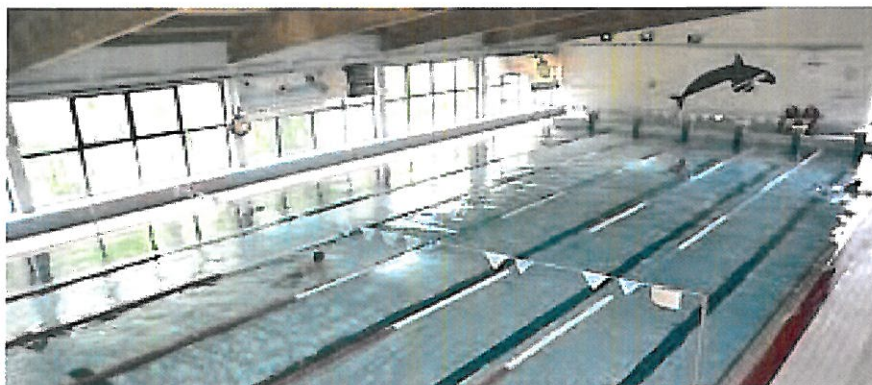

Udział mieszkańców korzystających z wody z wodociągów publicznych

5. Ocena ryzyka zdrowotnego wody.

Na koniec 2019 r. woda pochodząca z wodociągów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu sochaczewskiego była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych, a także wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, nie wskazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia podstawowe wymagania mikrobiologiczne i chemiczne określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

6. Pływalnia Kryta „Orka” - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie.

Na terenie powiatu sochaczewskiego znajduje się pływalnia kryta, całoroczna, zarządzana przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie przy ul. Olimpijskiej 3.

W obiekcie kontrolą sanitarną objęto wszystkie pomieszczenia ogólnodostępne dla klientów, część suchą i mokrą, pomieszczenia dla pracowników, pomieszczenia magazynowe. Wszystkie skontrolowane pomieszczenia obiektu pływalni w części mokrej, części suchej oraz gospodarcze utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym.

Woda na pływalni podlegała stałej kontroli. Systematyczne badania próbek wody, prowadzone były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez PPIS w Sochaczewie, co zapewniało bezpieczne warunki korzystania z pływalni.

Badania próbek wody z niecek basenowych prowadzone były w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzającego pływalnią z częstotliwością wskazaną w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016*). Badania próbek wody prowadzono pod kątem zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz w zakresie wskaźników fizyko-chemicznych. Jakość wody na pływalni odpowiadała wymaganiom.

7. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

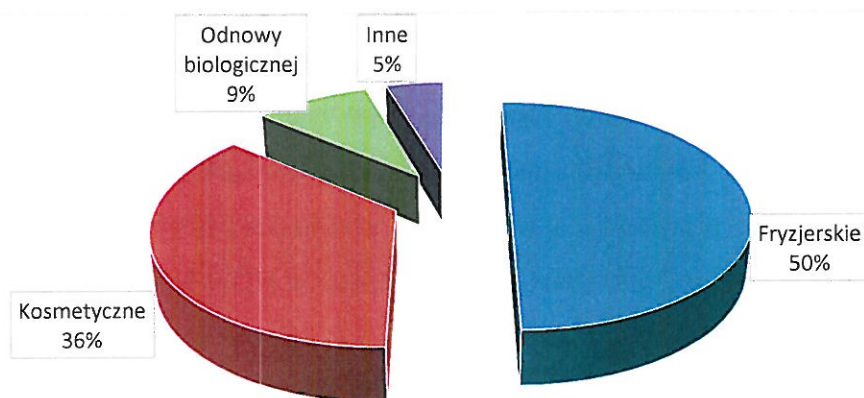

Na terenie powiatu sochaczewskiego zorganizowane jest miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, umiejscowione na wydzielonym fragmencie rzeki Bzura (oddane do użytkowania w 2017 r.), długość wykorzystywanej linii brzegowej wynosi 25m.

W okresie wakacyjnym w 2019 roku zorganizowane były 3 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii pod nazwami: Plaża Miejska I czynna w terminie 23.06-14.07, Plaża Miejska II czynna w terminie 15.07-04.08, Plaża Miejska III czynna w terminie 05.08-01.09. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie - zarządca miejsca wykorzystywanego do kąpielii wykonywał badania jakości wody zgodnie, z zatwierdzonym przez PPIS w Sochaczewie, harmonogramem poboru próbek wody.

Trzy miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii, z powodu powtarzających się negatywnych wyników badania wody z rzeki Bzury oraz z uwagi na utrudnienia, spowodowane realizowaną inwestycją w sąsiedztwie plaży miejskiej, nie pełniło w pełni funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej. PPIS w Sochaczewie wydał dla właściciela, zarządcy obiektu oraz dla społeczeństwa - 7 ocen jakości wody dotyczących miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii, które były także podane do publicznej wiadomości na stronach internetowych poszczególnych instytucji oraz w mediach lokalnych.

8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie znajdują się ogółem 174 obiekty zakwalifikowane do ww. grupy podmiotów.

Największy udział obiektów w tej grupie stanowią zakłady fryzjerskie – 50%, następnie zakłady kosmetyczne – 36%, pozostałe to zakłady odnowy biologicznej - 9%. Najmniejszą grupę stanowią zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z usług fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej (tzw. inne) - 5%

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu w trakcie świadczonych usług istnieje wysokie ryzyko zakażenia, w związku z czym zarówno personel zakładów, jak i ich właściciele zobowiązani są do utrzymywania pomieszczeń, ich wyposażenia, a także sprzętu w odpowiednim stanie sanitarno - higienicznym. W skontrolowanych zakładach właściciele zakładów posiadali procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególnie zakładów kosmetycznych, zwracano uwagę na prawidłową dezynfekcję i sterylizację sprzętów stosowanych do wykonywania zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek skóry. W obiektach należących do tej grupy proces sterylizacji narzędzi odbywał się we własnych autoklawach. Większość zakładów kosmetycznych posiada własne autoklawy, natomiast pozostali korzystają z usług Centralnej Sterylizatorni w Powiatowym Szpitalu w Sochaczewie.

Narzędzia kosmetyczne po sterylizacji w pakietach przygotowane do wykonywania usług.

Dezynfekcja narzędzi kosmetycznych oraz fryzjerskich na stanowiskach pracy prowadzona była za pomocą preparatów o szerokim spektrum działania. Sposób prowadzonej dezynfekcji nie budził zastrzeżeń kontrolujących, a stosowane środki dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności.

W 2019 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie wpłynęło jedno zawiadomienie w sprawie nieprawidłowości powstałych podczas wykonywania usług na stanowisku manicure w jednym z salonów kosmetycznych zlokalizowanym na terenie powiatu sochaczewskiego. Zgodnie z procedurą postępowania w ramach urzędowej kontroli,

przeprowadzona została kontrola sanitarna w przedmiotowym salonie, w trakcie której stwierdzono liczne nieprawidłowości natury sanitarno – higienicznej. Za stwierdzone uchybienia na właścicielką obiektu nałożono mandat karny. Kontrola sprawdzająca w przedmiotowym obiekcie wykazała zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie świadczonych usług manicure.

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu oraz na samodzielnych stanowiskach manicure powszechnie stosowano bieliznę jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną czystą i brudną. W skontrolowanych zakładach, w miejscach widocznych, umieszczone były znaki graficzne i informacje pisemne o zakazie palenia papierosów i e-papierosów.

Odpady medyczne pochodzące z działalności kosmetycznej gromadzone były w specjalnych, oznaczonych czerwonych pojemnikach, uniemożliwiających ich ponowne otwarcie. Właściciele zakładów usługowych prowadzących działalność w zakresie kosmetologii posiadają odpowiednie umowy z firmami które odbierają pojemniki z odpadami medycznymi do utylizacji, posiadającymi odpowiednie zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i utylizacji odpadów niebezpiecznych.

9. Ustępy publiczne.

W roku 2019, w ewidencji PSSE w Sochaczewie, znajdowały się 4 obiekty klasyfikowane jako ustępy publiczne. Wszystkie obiekty tej grupy poddano kontroli sanitarnej. Toalety podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W pomieszczeniach była zapewniona wentylacja grawitacyjna oraz wentylacja mechaniczna, włączana automatycznie. Toalety wyposażone były w niezbędny sprzęt i środki do utrzymania ich w czystości oraz środki higieny. We wszystkich skontrolowanych obiektach obowiązywał zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów. Skontrolowane pomieszczenia, urządzenia i elementy wyposażenia toalet utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i dobrym stanie sanitarno-technicznym.

10. Cmentarze, prosektorium i domy przedpogrzebowe.

Skontrolowano 4 cmentarze, wszystkie mają zapewniony dostęp do ujęcia wody, tj. podłączenie do sieci wodociągowej lub studnie własne. Na terenach cmentarzy lub w ich sąsiedztwie wydzielono miejsca na pojemniki, kontenery lub boksy do gromadzenia odpadów komunalnych. Każdy z cmentarzy posiadał ogrodzenie. Skontrolowane cmentarze utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym.

Na nadzorowanym terenie znajduje się dom przedpogrzebowy oraz prosektorium, które w 2019 r., wydzierżawione zostało przez Zakład Pogrzebowy.

Prosektorium składa się z pomieszczeń chłodni z 12 komorami chłodniczymi, sali sekcyjnej, która wyposażona jest w stoły sekcyjne, pomieszczenia do przygotowywania zwłok, pomieszczenia dla pracowników oraz kaplicę. Pomieszczenia wyposażone są w wentylację mechaniczną. W obiektach wdrożone są instrukcję mycia i dezynfekcji rąk zapobiegające przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Personel posiadał odzież ochronną. Zakłady prowadziły właściwą gospodarkę odpadami, w tym niebezpiecznymi, posiadały umowę na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

Przeprowadzone kontrole domu przedpogrzebowego i prosektorium nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego i porządkowego.

11. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Do grupy innych obiektów użyteczności publicznej zaliczane są: sale zabaw dla dzieci, tereny integracyjne dla dzieci, obiekty sportowe i szkoleniowe, apteki, dworce i stacje kolejowe, środki transportu osobowego. W sezonie letnim przeprowadzono kontrole placów zabaw dla dzieci. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na wymianę piasku w piaskownicach oraz na zabezpieczenia piaskownic przed zanieczyszczeniami w szczególności przez zwierzęta. Sprawdzono stan techniczny sprzętu do zabaw dla dzieci, ogrodzenie terenu oraz gospodarkę odpadami komunalnymi. Skontrolowano również tabor transportu osobowego należącego do Zakładu Komunikacji Miejskiej w Sochaczewie. Wydano decyzję administracyjną na Dyrekcję zakładu, w wyniku której poprawiono stan techniczny i estetykę siedzisk w autobusach komunikacji miejskiej. We wszystkich pozostałych obiektach tej grupy stan sanitarno - porządkowy nie budził zastrzeżeń. Przestrzegane były zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Wszystkie skontrolowane obiekty podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

12. Obiekty hotelowe i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie.

W ewidencji PSSE w Sochaczewie znajdują się 4 obiekty świadczące usługi hotelarskie. Przeprowadzone w 2019 r. kontrole sanitarne w tych obiektach obejmowały ocenę stanu sanitarno-technicznego budynków i wyposażenia, zaopatrzenia w bieżącą wodę ciepłą i zimną, gospodarkę ściekami i odpadami, postępowanie z czystą i brudną bielizną, zaopatrzenia w środki czystości; dezynfekcję pomieszczeń oraz przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu. Stan sanitarno-techniczny obiektów wraz z ich otoczeniem oceniono na dobry.

Podsumowanie

Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej w ramach prowadzonej działalności w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. przeprowadziła w obiektach użyteczności publicznej ogółem 492 kontrole sanitarne w tym:

- 121 - kontroli związanych z nadzorem sanitarnym,
- 73 - kontrole związane z poborem próbek wody z wodociągów, basenów.
- 298 - kontroli w ramach prowadzonego monitoringu.

W ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego i przeglądowego pobrano do badań 151 próbek wody pochodzącej z 20 wodociągów publicznych. Na podstawie otrzymywanych sprawozdań z badań wody, nadzór Higieny Komunalnej wydał ogółem 49 ocen jakości wody do spożycia przez ludzi, ocen jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli oraz dla pływalni.

Wydano ogółem 52 decyzje administracyjne, w tym :

- 29 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich na cmentarzach zlokalizowanych na terenie powiatu,
- 2 decyzje zezwalające na wywóz zwłok poza granice,
- 1 decyzję zatwierdzającą udokumentowany system zarządzania funkcjonujący w Laboratorium Wodno-Ściekowym Zakładu Wodociągów i Kanalizacji - Sochaczew Sp. z o. o., Al. 600-Lecia 69, Sochaczew, 96-500 Sochaczew, obejmujący pobieranie próbek i badań chemicznych, właściwości fizycznych wody do spożycia przez ludzi.
- 8 decyzji merytorycznych,
- 12 decyzji płatniczych, obciążających kosztami na sumę 3.641zł., za czynności kontrolne.

Ponadto wydano :

- 5 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy,

oraz 15 opinii dotyczących:

- 5 opinii w sprawie zaopiniowania imprez masowych odbywających się na terenie powiatu sochaczewskiego,

- 10 opinii zatwierdzających regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach zlokalizowanych na terenie powiatu.

W ramach działań nadzorowych nałożono 4 mandaty karne na kwotę 2000 zł., za niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy.

W Sekcji Higieny Komunalnej wydano na wniosek NZOZ - 3 zaświadczenia o zawartości fluorków w wodzie wodociągowej, zatwierdzono 9 harmonogramów poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez właścicieli wodociągów, wydano - 13 zawiadomień o wszczęciu postępowania.

W 2019 r. do Sekcji Higieny Komunalnej, od mieszkańców powiatu sochaczewskiego wpłynęło 20 wniosków z prośbą o interwencję. 17 wniosków rozpatrzono we własnym zakresie, natomiast 3 wnioski o interwencję, przekazano zgodnie z kompetencjami do załatwienia innym organom.

W związku ze złożeniem przez Starostwo Powiatowe w Sochaczewie interwencji w sprawie nieprawidłowości występujących na terenie firmy prowadzącej działalność polegającą na segregowaniu, zbieraniu, przetwarzaniu i odzysku odpadów komunalnych z terenu powiatu sochaczewskiego, przeprowadzona została przez przedstawicieli PSSE w Sochaczewie kontrola sanitarna - interwencyjna w przedmiotowym obiekcie. Za stwierdzone nieprawidłowości natury sanitarnej na właściciela obiektu został nałożony mandat karny.

W związku z wystąpieniem awarii kolektora w oczyszczalni ścieków „Czajka” w Warszawie, Nadzór Higieny Komunalnej w terminie od dnia 28.08.2019 r., prowadził działania mające na celu zapewnienie lokalnej ludności bezpieczeństwa zdrowotnego wody, w szczególności przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wykorzystywanej do celów rekreacyjnych. W czasie trwania działań związanych z awarią kolektora „Czajka” prowadzono stałą współpracę z Wójtami Gmin: Hów, Młodzieszyn, Brochów oraz z Gminnymi Zespołami Zarządzania Kryzysowego i Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W związku z zaistniałą sytuacją wydano:

- 3 Komunikaty wprowadzające zakaz korzystania z wody pochodzącej z rzeki Wisły w celach rekreacyjnych, do połowu ryb i pojenia zwierząt oraz przekazano informacje o zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej ze studni głębinowych zasilających wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu sochaczewskiego,
- przyjęto 99 meldunków dotyczących aktualnej sytuacji na terenach zagrożonych gmin.

Na podstawie otrzymywanych meldunków o bieżącej sytuacji na terenie powiatu, informowano Starostę Sochaczewskiego oraz Państwowego Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Pracownicy Nadzoru Higieny Komunalnej przeprowadzili wizje na zagrożonych terenach, prowadzili spotkania informacyjne z gospodarzami zagrożonych posesji, uświadamiając o możliwości wystąpienia zagrożenia dla ludzi i zwierząt gospodarskich, wynikających z korzystania z wody pobieranej z ujęć własnych oraz z wylewisk rzeki Wisły.

W ramach działań prewencyjnych dokonano poboru wody do badania ze studni przydomowych położonych na terenach najbardziej zagrożonych skażeniem. Uzyskane wyniki badań wody wykazały przekroczenia parametrów mikrobiologicznych. W związku

z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie wydał 3 oceny jakości wody stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Komunikaty informujące o aktualnej sytuacji na terenach nadwiślańskich były każdorazowo udostępniane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie, w tym m.in. na stronach urzędów gmin, Starostwa Powiatowego, Facebooku oraz w mediach lokalnych.

6. Stan sanitarny obiektów Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Głównym celem działania Sekcji Nadzoru Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu.

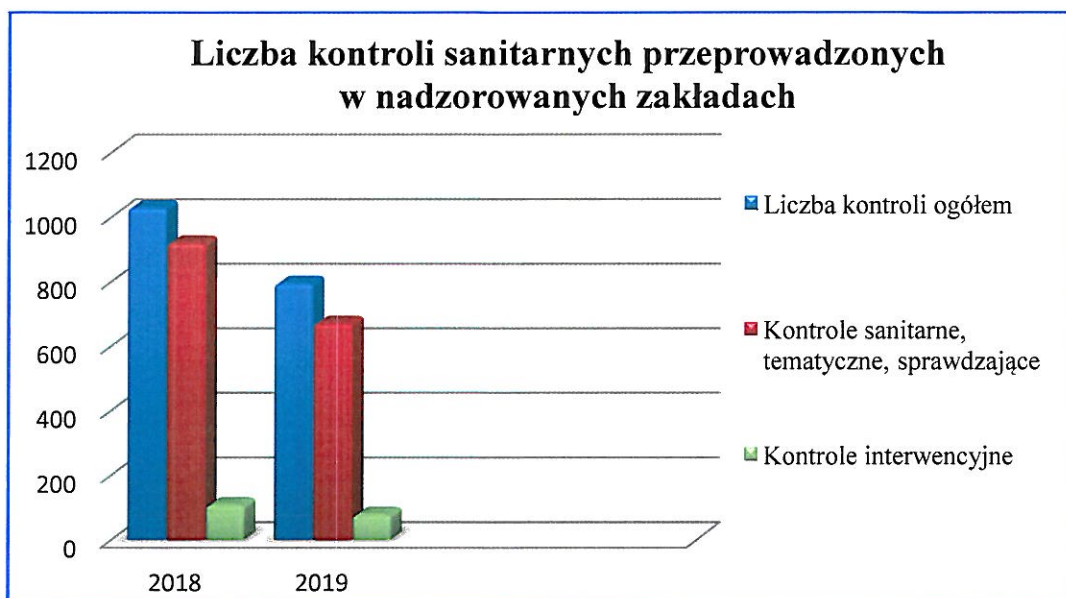
W 2019 roku do podstawowych zadań należało wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań powierzonych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Sochaczewie, a w szczególności:

- ocena warunków sanitarno-higienicznych i technicznych zakładów produkcji, dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych; produktów kosmetycznych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ocena jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością, w tym pobierania próbek do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu lub niezaplanowanych, w ramach interwencji konsumentów,
- monitorowanie wycofanej z obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, produktów kosmetycznych w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (system RASFF, RAPEX),
- rejestracja i zatwierdzanie nowo otwartych zakładów branży żywnościowej, w tym dotyczących produkcji pierwotnej,
- realizacja zamierzeń zaplanowanych corocznie w polityce przedsięwzięć w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności na terenie powiatu jest zadowalająca.

W roku 2019 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sochaczewskiego znajdowało się 1507 zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, 1 zakład produkcji kosmetyków oraz 6 obiektów obrotu kosmetykami.

W 2019 roku zatwierdzono 81 obiektów. Skontrolowano – 308 zakładów żywnościowo-żywnościowych, w których przeprowadzono ogółem 788 kontroli sanitarnych, w tym 72 interwencyjne. Na podstawie arkusza oceny zakładu oceniono 133 zakłady, w tym 6 było niezgodnych, co stanowi 4,5% ogółu ocenianych (w 2018 r. zakłady niezgodne z wymaganiami stanowiły 7,5% ogółu ocenianych).

Wykres. Liczba kontroli sanitarnych w zakładach branży spożywczej

Kontrole interwencyjne przeprowadzone były w związku:

- z działaniami podjętymi w systemie RASFF;
- z interwencjami klientów i konsumentów dotyczącymi nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach;
- z informacjami o przekroczeniach limitów badanych parametrów w próbkach pobieranych do badania w ramach urzędowej kontroli przez PSSE w Sochaczewie lub informacjami przesłanymi z terenu, a dotyczącymi wyrobów produkowanych na nadzorowanym terenie.

Kontrole sprawdzające miały na celu sprawdzenie:

- wykonania poleceń decyzji;
- wykonania zaleceń pokontrolnych;
- skuteczności nałożonych sankcji karnych.

Kontrole tematyczne przeprowadzane były w związku:

- z wystąpieniem podmiotów o zatwierdzenie działalności lub zatwierdzenie zmian zakresu działalności;
- z wnioskami o wydanie opinii o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych dotyczących środków transportu żywności;
- z nadzorem nad produkcją pierwotną;
- z nadzorem nad jednostkami systemu oświaty i sklepikami szkolnymi w zakresie realizacji Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.
- z pobieraniem próbek do badań w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

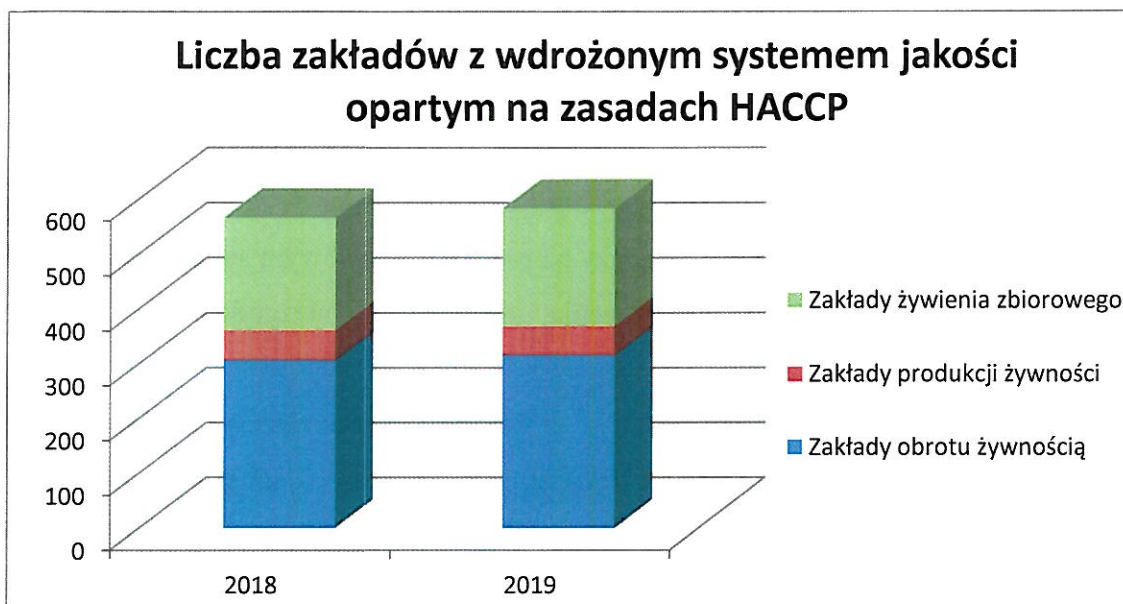
Kontrole akcyjne przeprowadzane były w związku:

- z nadzorem nad żywieniem zbiorowym dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz na zimowiskach, półkoloniach w ramach akcji „Bezpieczne wakacje”;
- ze wzmożonym nadzorem nad super i hipermarketami.

Sposób przeprowadzania kontroli oparty był o procedury opracowane i wprowadzone zarządzeniami GIS. Kontrole planowane realizowane były w oparciu o harmonogram kontroli (sporządzony z uwzględnieniem kategorii ryzyka obiektów: wysokie, średnie i niskie) oraz plan zasadniczych przedsięwzięć (uwzględniający Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2019 roku).

Podczas przeprowadzanych kontroli sukcesywnie stwierdza się dalszą poprawę stanu technicznego nadzorowanych zakładów. Jednocześnie analizując stan sanitarny poszczególnych grup zauważa się, że od kilku lat, najmniej nieprawidłowości występuje w dużych zakładach produkcyjnych oraz w grupie publicznych szkół i przedszkoli, przy czym głównie w działających od wielu lat, w których personel posiada wiedzę na temat wymogów sanitarno-higienicznych oraz świadomość w zakresie opanowywania zagrożeń.

W trakcie kontroli sanitarnych w zakładach branży żywnościowej zwracano uwagę na obowiązek opracowania i wdrożenia zasad systemu HACCP zapewniającego bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności. Aktualnie system HACCP wdrożono w 583 zakładach (w 2018 r. – w 566 zakładach).

Wykres. Liczba zakładów z wdrożonym systemem jakości opartym na zasadach HACCP

Za stwierdzone podczas kontroli zaniedbania sanitarno-higieniczne na właścicieli obiektów nakładano mandaty karne. Ogółem nałożono 54 mandaty karne na sumę 18900,00 zł (w 2018 r. 69 mandatów/23500,00 zł).

Mandaty karne nakładane były głównie za następujące uchybienia:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- brudne urządzenia i sprzęt do kontaktu z żywnością,
- obecność szkodników oraz ich odchodów,
- brak segregacji podczas przechowywania środków spożywczych,
- brak zachowanej ciągłości łańcucha chłodniczego - artykuły spożywcze wymagające przechowywania w obniżonej temperaturze ekspozowane poza urządzeniami chłodniczymi,
- oferowanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- brak prowadzonej identyfikowalności dostawców środków spożywczych,
- niewłaściwa higiena osobista personelu (brak odzieży ochronnej),
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- brak wdrażania w zakładach zasad GHP/GMP oraz HACCP,
- brak środków do higienicznego mycia i dezynfekcji rąk.

Ponadto w 2019 roku wystąpiły:

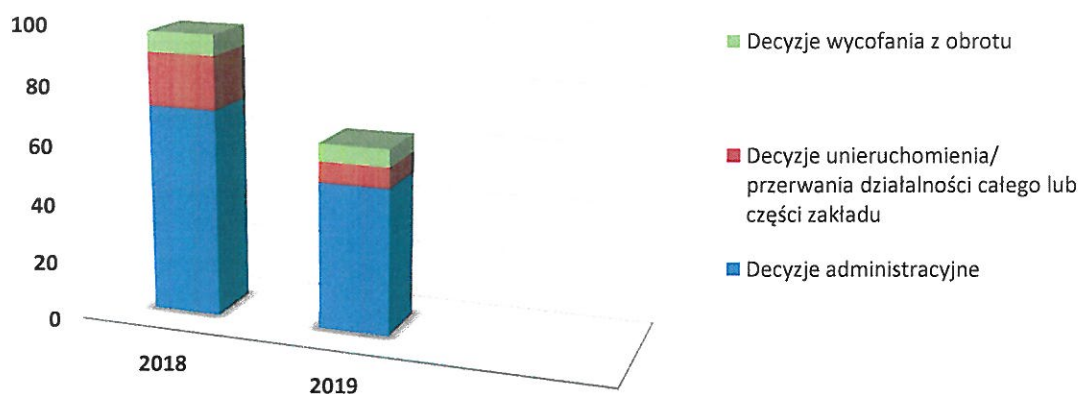
- 1 przypadek prowadzenia działalności w zakresie produkcji pierwotnej bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;

- 1 przypadek prowadzenia działalności w zakresie sprzedaży suplementów diety na portalu internetowym www.allegro.pl bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także nieprzestrzeganie wymagań w zakresie prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży na portalu internetowym suplementów diety;
- 2 przypadki prowadzenia działalności niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą;
- 1 przypadek sprzedaży w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia i jednocześnie prowadzenia działalności niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą;
- 1 przypadek prowadzenia działalności w zakresie produkcji dań gastronomicznych od surowca do wyrobu gotowego bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz bez uzyskania decyzji zatwierdzającej;
- 1 przypadek prowadzenia działalności w zakresie produkcji tortów okolicznościowych w warunkach domowych bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz bez uzyskania zaświadczenia o wpisie.

W przypadkach tych PPIS skierował do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie wnioski o nałożenie kary pieniężnej na podstawie art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia. W drodze decyzji MPWIS w Warszawie nałożył na właścicieli obiektów kary pieniężne na łączną kwotę 11.000 złotych.

W 2019 r. ogółem wydano 50 decyzji administracyjnych, w tym 7 decyzji unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu oraz 6 decyzji wycofania z obrotu (w 2018 r. wydano 71 decyzji administracyjnych, w tym 18 decyzji unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu oraz 7 decyzji wycofania z obrotu).

Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wykres. Liczba wydanych decyzji administracyjnych

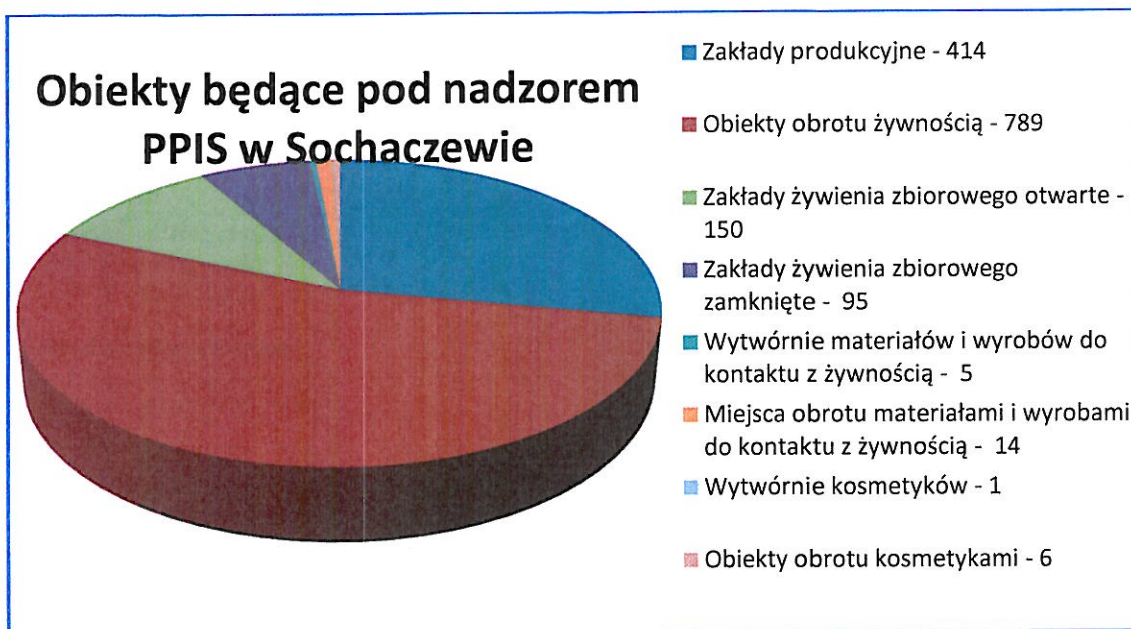
W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badania ogółem 251 próbek żywności, z czego 8 zostało zakwestionowanych (w 2018 r. pobrano do badania 239, z czego zdyskwalifikowano 3). Pięć próbek zakwestionowano ze względu na stwierdzenie obecności bakterii chorobotwórczych, natomiast trzy próbki zakwestionowano ze względu na nieprawidłowe znakowanie. W związku z powyższym wystosowano pisma do właściwych ze względu na siedzibę producentów Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych lub Powiatowych Lekarzy Weterynarii celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami, właściwością miejscową i rzeczową. Producentów kwestionowanych środków spożywczych obciążono decyzją płatniczą za przeprowadzone badania. Ponadto produkt zakwestionowany z uwagi na obecność bakterii chorobotwórczych zgłoszono do systemu RASFF.

W 2019 r. pobrano również do badania 6 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością do badań w kierunku migracji specyficznej formaldehydu, migracji ołowiu, kadmu oraz w kierunku oceny organoleptycznej. Próbki pod względem przebadanych parametrów były produktami o właściwej jakości zdrowotnej.

6.1. Nadzór nad zakładami branży spożywczej i kosmetyków

W roku 2019 r. sekcja HŻŻiPU Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie obejmowała nadzorem według ewidencji:

- 1343 (w 2018 r. – 1203) obiekty żywnościowo – żywieniowe,
- 5 (w 2018 r. – 5) wytwórni przedmiotów użytku,
- 14 (w 2018 r. – 11) miejsc obrotu przedmiotami użytku,
- 145 (w 2018 r. – 130) baz transportowych,
- 1 (w 2018 r. – 1) wytwórnię kosmetyków
- 6 (w 2018 r. – 2) obiektów obrotu kosmetykami.

Ryc. Liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Sochaczewie w 2019 r.

6.1.1. Zakłady produkcji żywności

Pod nadzorem PPIS w Sochaczewie znajdują się obiekty produkcji żywności z następujących grup zakładów:

- wytwornie lodów
- automaty do lodów
- piekarnie
- ciastkarnie
- przetwornie owocowo-warzywne
- browary
- zakłady garmazeryjne
- zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego
- wytwornie makaronów
- wytwornie wyrobów cukierniczych
- wytwornie chrupek i prażynek
- inne wytwornie żywności

Ogółem w 2019 roku w zakładach produkcyjnych przeprowadzono 64 kontrole. Natomiast na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 18 zakładów produkcji żywności.

Nieprawidłowości występujące w tej grupie to:

- obecność szkodników - moli / brak zabezpieczenia przed ich dostępem
- niezachowany stan sanitarno-porządkowy w pomieszczeniach produkcyjnych
- wykwyty pleśni na sufitach i sprzęcie produkcyjnym

- brudne urządzenia i sprzęt produkcyjny
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia
- brak badań właścicielskich produkowanych wyrobów
- brak zapisów z wykonywanych czynności w ramach GHP/GMP i HACCP
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych osób zatrudnionych
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

W związku z występującymi nieprawidłowościami w 2019 r. wydano 8 decyzji nakazujących usunięcie uchybień, w tym 1 decyzję unieruchomienia z rygorem natychmiastowej wykonalności, w 2018 r. wydano również 8 decyzji usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie.

Z zakładów produkcyjnych pobrano do badania 28 próbek – próbki nie uległy zakwestionowaniu (w 2018 r. pobrano do badań 25 próbek - również nie były kwestionowane).

Wdrożony system jakości oparty na zasadach HACCP posiadają 53 zakłady produkcyjne. W przypadku produkcji pierwotnej obowiązują zasady dobrej praktyki higienicznej. Pod nadzorem PPIS w Sochaczewie znajduje się 410 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną, w tym 169 producentów owoców miękkich oraz 32 producentów warzyw liściastych.

6.1.2. Zakłady obrotu żywnością

- sklepy spożywcze, w tym supermarkety
- kioski spożywcze
- magazyny hurtowe
- obiekty ruchome i tymczasowe
- środki transportu
- inne obiekty obrotu żywnością

Według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 52 obiekty obrotu, z czego 2 oceniono jako negatywne.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami w tej grupie obiektów były:

- obecność w sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości
- wprowadzanie do obrotu artykułów nieoznakowanych bądź o niewłaściwych cechach organoleptycznych
- niezachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów spożywczych wymagających przechowywania w niskich temperaturach

- brak i nieprzestrzeganie procedur GHP, HACCP oraz brak bieżących zapisów
- brak segregacji artykułów spożywczych
- brak identyfikacji sprzedawanych środków spożywczych
- brudne kosze dla kupujących
- obecność szkodników i ich pozostałości
- brak skutecznego zabezpieczenia przed dostępem szkodników
- niewłaściwa odzież ochronna lub jej brak.

Wydano 15 decyzji zarządzających, w tym 1 decyzję całkowitego unieruchomienia oraz 5 decyzji wycofania z obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości nałożono 18 mandatów karnych na łączną kwotę 6000,00 zł.

Spośród 216 próbek pobranych do badania z tej grupy obiektów - 8 zostało zakwestionowanych, co stanowi 3,7%. Przyczyną kwestionowania było nieprawidłowe znakowanie oraz obecność bakterii chorobotwórczych.

Ogółem z tej grupy obiektów PPIS w Sochaczewie wystosował jeden wniosek o ukaranie do PWIS w Warszawie. Wniosek ten dotyczył prowadzenia działalności w zakresie sprzedaży suplementów diety na portalu internetowym www.allegro.pl bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także nieprzestrzeganie wymagań w zakresie prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży na portalu internetowym suplementów diety.

6.1.3. Zakłady żywienia zbiorowego

- otwarte, w tym mała gastronomia
- zamknięte, w tym:
 - stołówki pracownicze
 - bufety przy zakładach pracy
 - bloki żywienia w domach opieki społecznej
 - stołówki w żłobkach
 - stołówki szkolne
 - stołówki w internatach
 - stołówki na półkoloniach/zimowiskach
 - stołówki w przedszkolach
 - zakłady usług cateringowych
 - inne zakłady żywienia.

Ogółem skontrolowano 99 obiektów. Według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 61 obiektów żywienia, z czego 3 oceniono jako negatywne.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami w tej grupie obiektów były:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych
- zły stan sanitarno-techniczny urządzeń
- stosowanie naczyń wielorazowego użytku bez wyparzania
- brak wdrożonych procedur oraz bieżących zapisów GHP/GMP i HACCP
- brak wystarczającej przestrzeni roboczej, krzyżowanie dróg czystych i brudnych
- brak ręczników jednorazowego użytku i mydła przy umywalkach do mycia rąk
- nieprawidłowa segregacja surowców, półproduktów, produktów gotowych w urządzeniach chłodniczych
- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń
- brak zabezpieczenia przed szkodnikami, obecność szkodników
- brak właściwych warunków do mycia i dezynfekcji jaj
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego produktów łatwo psujących się
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych
- brak dokumentów zakupu na używane do produkcji surowce
- prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie lub w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą
- niewłaściwa odzież ochronna lub jej brak
- brak informacji dla konsumenta dotyczącej produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektów.

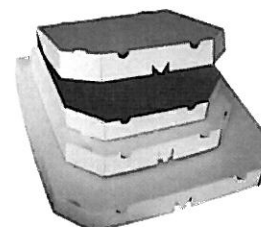
W tej grupie obiektów wydano 27 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji całkowitego bądź częściowego unieruchomienia oraz 1 decyzję wycofania z obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości sanitarne nałożono 33 mandaty karne na kwotę 11.700 zł.

W roku sprawozdawczym PPIS w Sochaczewie wystosował cztery wnioski o nałożenie kary pieniężnej na właścicieli firm z powodu prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie lub w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą.

6.1.4. Obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

- wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- hurtownie
- sklepy

Skontrolowano oraz oceniono według arkusza oceny stanu sanitarnego 1 wytwórnię materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 6 próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, ze sklepów znajdujących się w tej grupie obiektów oraz ze sklepów spożywczych, do badań w kierunku migracji specyficznej Bisfenolu A, migracji ołowiu, kadmu oraz w kierunku oceny organoleptycznej. Próbkę nie uległy zakwestionowaniu.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono dwie kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem w systemie RASFF odnośnie wycofywania ze sprzedaży wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością pn. „Łyżka kuchenna „Sella Odelo” z nylonu i stali nierdzewnej, z uwagi na migrację sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych.

6.1.5. Nadzór nad kosmetykami

Na nadzorowanym terenie działalność w zakresie produkcji i konfekcjonowania kosmetyków prowadzi jedna wytwórnia kosmetyków, która zajmuje się produkcją, konfekcjonowaniem i dystrybucją szerokiej gamy kosmetyków.

W 2019 r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w wytwórni kosmetyków oraz nie pobierano do badań próbek kosmetyków (w 2018 r. – również nie pobierano próbek w tej grupie).

Przeprowadzono natomiast kontrole interwencyjne w sklepach, w związku z wycofywaniem z rynku chusteczek nawilżających pn. Lula Baby, umieszczonych w systemie RAPEX z powodu stwierdzenia obecności bakterii chorobotwórczych *Staphylococcus aureus*. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowych chusteczek.

6.2. Graniczna kontrola sanitarna

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie w 2019 r. wydał 18 świadectw jakości zdrowotnej dotyczących eksportu, w tym 4 zaświadczenia dla celów sprzedaży dla eksportowanych wyrobów czekoladowych.

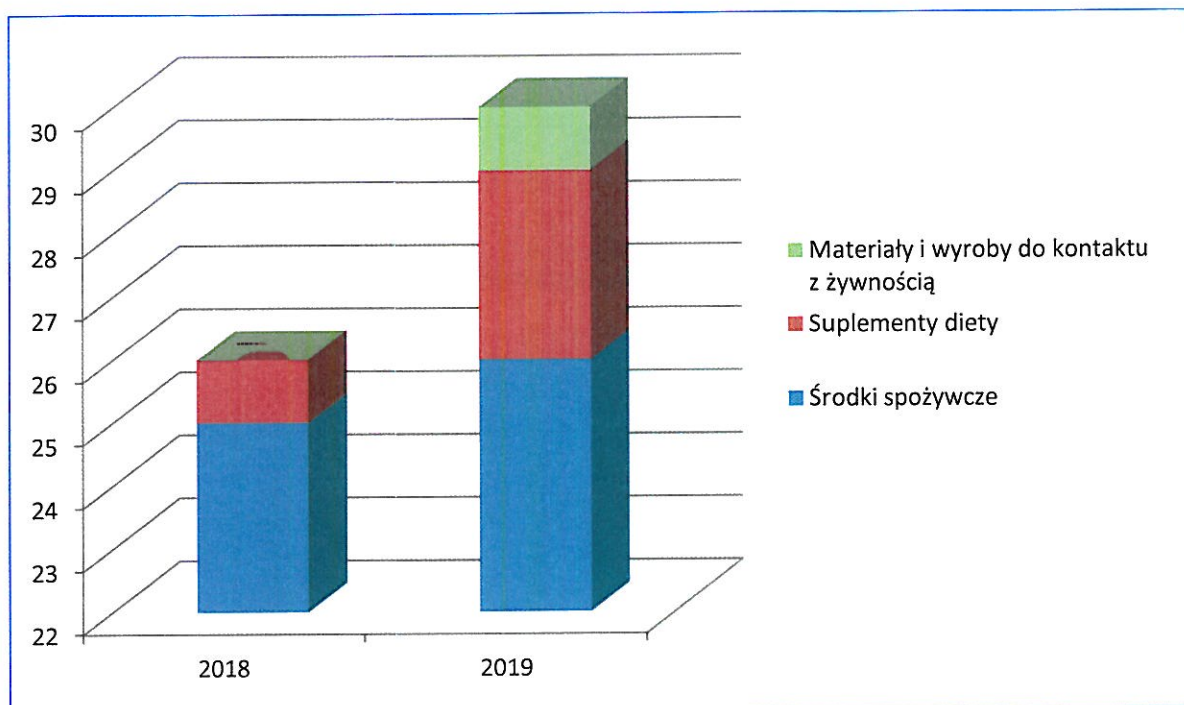
Szczegółowe dane dotyczące granicznej kontroli żywności eksportowanej do krajów trzecich przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Import				Eksport			
	Liczba wydanych świadectw jakości zdrowotnej lub świadectw przydatności do produkcji dla:		Liczba ocenionych partii towaru		Liczba wydanych świadectw jakości zdrowotnej lub świadectw przydatności do produkcji dla:		Liczba ocenionych partii towaru	
	Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	Środków spożywczych	Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	Środków spożywczych	Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	Środków spożywczych	Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	Środków spożywczych
	0	0	0	0	0	18	0	30

W roku sprawozdawczym PPIS w Sochaczewie nie wydawał decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu na teren wspólnoty artykułów importowanych z krajów trzecich oraz nie pobierał do badań środków spożywczych lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością podlegających kontroli granicznej.

6.3. Działania w ramach systemu RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywnienia Zwierząt.

W ramach funkcjonowania systemu Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) w roku sprawozdawczym zarejestrowano ogółem 30 powiadomień alarmowych i informacyjnych, w tym dot. środków spożywczych - 26, suplementów diety - 3, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 1 (w 2018 - 26 powiadomień alarmowych i informacyjnych, w tym dot. środków spożywczych - 25, suplementów diety - 1, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością - 0)

Wykres: Liczba zarejestrowanych powiadomień w ramach systemu RASFF

Każdorazowo po otrzymaniu informacji dot. wycofywania niezgodnych produktów w systemie RASFF przeprowadzano kontrole interwencyjne w obiektach wskazanych w listach. We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podejmowali działania zmierzające do wycofania z obrotu produktów będących przedmiotem powiadomień alarmowych lub informacyjnych. W 2019 r. PPIS w Sochaczewie przesłał do MPWIS w Warszawie 2 formularze powiadomień w celu zgłoszenia kwestionowanych produktów do systemu RASFF (w 2018 r. przesyłano 3 formularze).

6.4. Zatrucia pokarmowe

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu sochaczewskiego Sekcja Epidemiologii odnotowała 2 ogniska zatruc pokarmowych. Oba miały miejsce w domu prywatnym, w związku z czym sekcja HZZiPU nie uczestniczyła przy opracowywaniu raportu.

6.5. Interwencje konsumentów

W 2019 r. do PPIS w Sochaczewie wpłynęły 44 interwencje, z czego 14 uznano za zasadne, 28 – bezzasadnych, 2 – przekazano do rozpatrzenia Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Sochaczewie (w 2018 r. wpłynęły 38 interwencje, z czego 15 były uznane za zasadne, 22 – bezzasadnych, 1- przekazano do rozpatrzenia Powiatowemu Inspektorowi Weterynaryjnemu w Sochaczewie).

Składane interwencje głównie dotyczyły nieprawidłowości występujących w obiektach obrotu żywnością (supermarkety, sklepy, obiekty ruchome i tymczasowe, inne obiekty obrotu żywnością) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego.

Klienci zgłaszali uwagi na anty-sanitarne warunki sprzedaży środków spożywczych, obecność szkodników, przeterminowane lub niewłaściwej jakości wyroby, brak ciągłości łańcucha chłodniczego, nieprawidłowości w żywieniu dzieci i osób starszych.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości osoby odpowiedzialne karano mandatami.

6.6. Współpraca z mediami i działania promocyjne

W 2019 r. sekcja HŻŻiPU przygotowywała informacje do prasy lokalnej odnośnie konieczności rejestracji produkcji pierwotnej przez rolników. Podobnie jak w latach ubiegłych wszelkie informacje związane z bezpieczeństwem żywności, w tym z ostrzeżeniami publicznymi jak i sytuacjami kryzysowymi umieszczane były na stronie internetowej PSSE w Sochaczewie, jak również na portalach społecznościowych.

Ponadto w ramach rządowych działań związanych z promocją przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, odbył się w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sochaczewie Kongres dedykowany Kołom Gospodyń Wiejskich (KGW) organizowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Kongresu dla Kół Gospodyń Wiejskich. Uczestniczący w tym spotkaniu przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Sochaczewie omówili prezentację pt. *„Sprzedaż żywności przez Koła Gospodyń Wiejskich, a nadzór Organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej”*. W wystąpieniu zwrócono szczególną uwagę na zasady produkcji żywności (okazjonalnej i nieokazjonalnej), w warunkach domowych, rolniczego handlu detalicznego oraz odniesiono się do „Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej”. Wydarzenie to skierowane było do 96 Kół Gospodyń Wiejskich z rejonu powiatu sochaczewskiego, żyrardowskiego, płockiego oraz gostynińskiego i zgromadziło około 200 uczestników.

6.7. Wnioski

1. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych w porównaniu z rokiem 2018 uległ nieznacznej poprawie. Należy jednak prowadzić dalsze działania mające na celu wzrost świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności.
2. Wskaźnik obiektów żywności i żywienia niezgodnych z obowiązującymi wymogami utrzymuje się na niskim poziomie m.in. dzięki wdrożeniu systemów jakości w przedsiębiorstwach (47% zakładów wdrożyło zasady GHP/GMP, a 38% ewidencjonowanych zakładów działało również z regułami systemu HACCP), ale także systematycznym i konsekwentnym kontrolom. Odnotowano spadek o 3% obiektów niezgodnych w porównaniu do roku 2018.

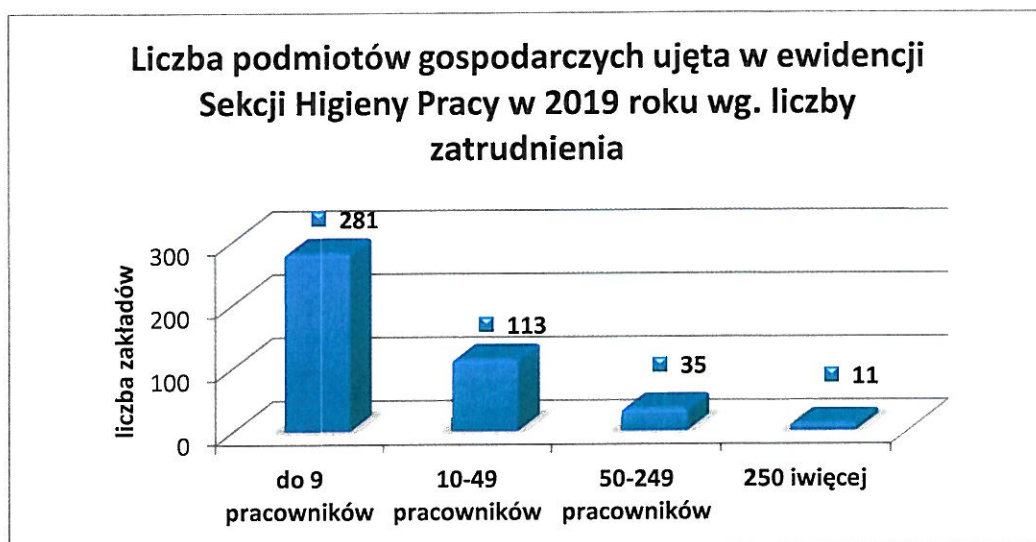
3. Niezależnie od nieznacznej poprawy stanu sanitarnego w roku 2019 odnotowywano takie niepokojące zjawiska, jak: obecność szkodników w pomieszczeniach zakładów, brak ciągłości łańcucha chłodniczego podczas przechowywania surowców i wyrobów gotowych łatwopsujących się, nieprawidłowo prowadzone procesy obróbki wstępnej, brak mycia i dezynfekcji jaj, wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych przeterminowanych bądź nieoznakowanych.
4. Odsetek obiektów wprowadzających artykuły spożywcze do obrotu po terminie przydatności do spożycia w 2019 roku kształtował się na podobnym poziomie jak w roku 2018. Natomiast w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego zmniejszeniu uległa liczba wydanych decyzji unieruchomienia bądź częściowego unieruchomienia.
5. W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie nadzorował wycofywanie z obrotu 29 środków spożywczych niezgodnych z wymaganiami prawa żywnościowego oraz 1 wyrobu do kontaktu z żywnością w ramach systemu RASFF.
6. W 2019 roku z 251 pobranych do badań środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością zakwestionowano 8 próbek. Odsetek próbek kwestionowanych w stosunku do roku ubiegłego zwiększył się i wynosił 3,2% (w 2018 r. – 1,2%). W stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się ilość nieprawidłowości notowanych w zakresie znakowania. Dla sześciu środków spożywczych wniesiono uwagi do znakowania.
7. Odnotowano nieznaczny wzrost w stosunku do 2018 roku liczby zgłoszeń interwencyjnych w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu głównie obiektów obrotu żywnością i zakładów żywienia zbiorowego oraz liczby interwencji w sprawie złej jakości środków spożywczych. Klienci zgłaszali uwagi na obecność szkodników, przeterminowane lub niewłaściwej jakości wyroby oferowane klientom, a także nieprawidłowości w żywieniu dzieci i osób starszych. Przeprowadzone kontrole wykazały, że procent ich zasadności (31,8 % zasadnych zgłoszeń) jest niższy od stanu z poprzedniego roku (39,5 % zasadnych zgłoszeń w 2018 r.).

8. W celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności w 2020 r. w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny nad działalnością przedsiębiorców sektora spożywczego działających na terenie powiatu sochaczewskiego, z ukierunkowaniem na:
- przestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP
 - legalność sprzedaży mięsa oraz przetworów mięsnych w świetle zagrożenia ASF
 - przestrzeganie zasad prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych
 - funkcjonowanie sklepików szkolnych w zakresie sprzedaży dzieciom artykułów spożywczych
 - przestrzeganie przepisów dotyczących znakowania środków spożywczych oraz przekazywania konsumentom niezbędnych informacji o obecności składników alergicznych w produktach żywnościowych
 - zapewnienie właściwej jakości mikrobiologicznej środków spożywczych
 - identyfikowalność surowców i produktów (traceability).

7. Stan sanitarny środowiska pracy

Sekcja Higieny Pracy zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy oraz zajmuje się zagadnieniami związanymi z ochroną pracownika przed utratą zdrowia, która może nastąpić w wyniku oddziaływania czynników związanych ze środowiskiem pracy.

W 2019 roku w ewidencji zakładów pionu Higieny Pracy zarejestrowanych było 440 podmiotów, zatrudniających ogółem 10927 pracowników. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zatrudniające do 9 pracowników (281 obiektów), najmniejszą zakłady zatrudniające ponad 250 pracowników (11 zakładów). Liczba podmiotów gospodarczych znajdująca się w bazie, w porównaniu do roku 2018 zmniejszyła się o 12, a liczba zatrudnionych osób objętych nadzorem o 358 osób. Wynika to między innymi z likwidacji zakładów pracy m.in.: Młyn w Sochaczewie, BUSZREM Sochaczew, Spółdzielnia Pracy Mechaników „Metalowiec” w Sochaczewie.

Wykres. Liczba podmiotów gospodarczych ujęta w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w 2019 r. wg. liczby zatrudnionych

Nadzór bieżący

W ramach prowadzonej działalności nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy przeprowadzono 139 kontroli sanitarnych w 105 zakładach pracy. Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował między innymi :

- Nadzór w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy;
- Nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych;
- Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami;
- Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3;
- Nadzór nad produktami biobójczymi;
- Nadzór nad detergentami;
- Działania wynikające z ustaleń Forum wymiany informacji Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach w zakresie egzekwowania przepisów Rozporządzenia REACH i CLP;
- Nadzór w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy;

- Nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”;
- Współuczestniczenie w realizacji kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao, prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji na temat bezpiecznych warunków pracy;
- Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia, które dotyczyły między innymi:

- Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy (2 zakłady);
- Braku wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach pracy (9 zakładów);
- Niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy (13 zakładów);
- Niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach socjalno – sanitarnych lub ich wyposażenia (9 zakładów);
- Braku lub niewłaściwej oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy (1 zakład);
- Braku badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (6 zakładów);
- Niezgodnej z obowiązującymi przepisami karty charakterystyki mieszaniny chemicznej (1 zakład).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie po zapoznaniu się z protokołami kontroli opisującymi stan sanitarno-higieniczny w zakładach pracy w 2019 r., wydał ogółem 29 decyzji administracyjnych, zawierających 59 zaleceń.

Postępowanie w sprawie chorób zawodowych

W 2019 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie wpłynęło 9 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Sporządzono 10 kart oceny narażenia zawodowego w związku z podejrzaniem choroby zawodowej. W wyniku postępowania administracyjnego wydano 6 decyzji w sprawach chorób zawodowych.

Wyżej wymienione decyzje dotyczyły:

- pozycji **19.2** wykazu chorób zawodowych – Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej;
- pozycji **20.2** wykazu chorób zawodowych – Zespół rowka nerwu łokciowego;
- pozycji **20.1** wykazu chorób zawodowych – Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie obu nadgarstków;
- pozycji **21** wykazu chorób zawodowych – Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz;
- pozycji **22.3** wykazu chorób zawodowych – Zespół wibracyjny – postać mieszana: naczyniowo-nerwowa i kostno-stawowa;
- pozycji **25.5** wykazu chorób zawodowych - choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi: - zaćma wywołana działaniem promieniowania podczerwonego lub długofalowego nadfioletowego.

Nadzór nad chemikaliami.

W ramach realizacji zadań w zakresie higieny pracy w 2019 r. prowadzono działania związane z nadzorem nad:

- ✓ produktami biobójczymi – 40 kontroli w tym dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych – 10, stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych – 30;
- ✓ prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 10 kontroli, w tym dotyczące wprowadzania do obrotu – 4 i stosujących w działalności zawodowej – 6 kontroli;
- ✓ substancjami i mieszaninami chemicznymi – 106 kontroli, w tym dotyczących – producentów (4), dalszych użytkowników – formulatorów (6), dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin – 26, dalszych użytkowników – stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny – 70 kontroli;
- ✓ czynnikami biologicznymi w środowisku pracy - 86 kontroli.

Kontrolowano w zakładach pracy formę realizacji ustawy antynikotynowej oraz warunki jakie stworzono pracownikom palącym papierosy. W większości zakładów obowiązuje całkowity zakaz palenia, w niewielu zakładach istnieją miejsca wyznaczone do palenia poza budynkiem, w kilku stworzono palarnie.

Sekcja Higieny Pracy prowadzi nadzór w zakresie kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz prowadzi działania administracyjno-prawne w trybie przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. Prowadzony jest na bieżąco monitoring rynku substancji psychoaktywnych.

W zakresie działań rozpoznawczych i czynności kontrolnych w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne Sekcja Higieny Pracy współpracowała z Komendą Powiatową Policji w Sochaczewie. W związku z prowadzoną kampanią „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami KPP w Sochaczewie kontrolę w obiekcie, co do którego istniało uzasadnione podejrzenie wprowadzania do obrotu środków psychoaktywnych. Nie stwierdzono sprzedaży środków zastępczych. W ramach monitorowania sytuacji w zakresie używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc nowymi narkotykami Sekcja Higieny Pracy współpracowała z podmiotami leczniczymi terenu powiatu sochaczewskiego.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego monitorowano, w trybie dobowym, ilość przypadków zatruc środkami zastępczymi wymagającymi hospitalizacji. W 2019 roku odnotowano 1 przypadek zatrucia, zgłoszony przez Szpital Powiatowy w Sochaczewie, Oddział Pediatriczny. Nie odnotowano przypadku zgonu.

Na skutek działań podjętych przez PSSE Sochaczew, zmieniony został dotychczasowy system monitorowania i mapowania zatruc, które od 2019 r. przypisywane są tym powiatom, w których zdarzenie wystąpiło. Dotychczas najwięcej przypadków zarejestrowano z terenu Żyrardowa i tam są mapowane.

W zakresie egzekwowania zakazu przywozu, wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych prowadzono współpracę ze Służbą Celno-Skarbową. Dobra współpraca z ww. służbami, czujność pracowników i stały monitoring terenu, wyeliminowała stacjonarne punkty sprzedaży nowych środków psychoaktywnych na terenie miasta i powiatu. Biorąc pod uwagę konieczność sprawowania szczególnego nadzoru nad

nowymi substancjami psychoaktywnymi, będącymi w powszechnym mniemaniu „nowymi narkotykami”, konieczne było nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy służbami Inspekcji Sanitarnej i Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych. Celem zawartego porozumienia o współpracy było uniemożliwienie dostępu do tych substancji osobom trzecim. Jest to kolejne porozumienie, które wspomaga realizację zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

W 2019 roku prowadzono również działania edukacyjne, adresowane do różnych grup docelowych w zależności od tematyki, w tym dotyczących:

- zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych w miejscu pracy oraz adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych;
- bezpiecznych warunków pracy w ramach europejskiej kampanii informacyjnej „Substancje niebezpieczne pod kontrolą”.

- przygotowania pracodawców do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032”.

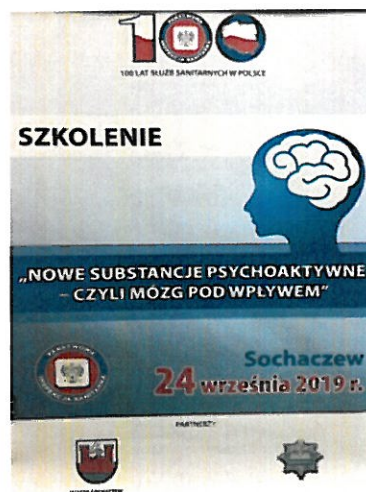

Podsumowanie - Warunki higieniczno-sanitarne w zakładach pracy.

Na podstawie prowadzonego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy w roku 2019 stwierdzono znaczną poprawę warunków higieniczno-sanitarnych w nadzorowanych podmiotach. Pracodawcy wykazują coraz lepszą znajomość przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Powstające nowe miejsca pracy mają zastosowane coraz wyższe standardy w zakresie wyposażenia w park maszynowy, urządzenia techniczne, szczególnie skierowane na bezpieczne warunki pracy. Profesjonalnie prowadzone w zakładach pracy szkolenia w zakresie bhp oraz udzielania pierwszej pomocy w razie nagłych wypadków, dają pozytywny rezultat, co ma wpływ na ilość odnotowanych zdarzeń i wypadków przy pracy, szczególnie w podmiotach zatrudniających dużą liczbę pracowników. Obserwuje się wzrost świadomości zawodowej pracowników w przestrzeganiu procedur i stosowaniu indywidualnych ochron osobistych, zabezpieczających przed powstawaniem chorób zawodowych czy wypadków przy pracy.

Sekcja Higieny Pracy w ramach dodatkowych zadań dotyczących zagrożeń wprowadzania do obrotu środków psychoaktywnych zorganizowała prezentację szkoleniową pt.: „*Nowe substancje psychoaktywne, czyli mózg pod wpływem*” przeznaczoną dla nauczycieli, pracowników oświaty i pracowników socjalnych podległych samorządowi placówek z terenu powiatu sochaczewskiego. Udział w szkoleniu w zakresie narkotyków miał Komendant Powiatowy Policji w Sochaczewie.

Od 2018 r. PSSE Sochaczew bierze udział w projekcie Głównego Inspektora Sanitarnego pod nazwą – „Nowe narkotyki – Pilotaż Mazowiecki”, założeniem którego jest wczesne rozpoznawanie zagrożeń ze strony nowych substancji psychoaktywnych, ostrzegania o nich i wczesnego, szybkiego reagowania na te zagrożenia. Realizacja projektu możliwa jest dzięki podpisanym porozumieniom o współpracy pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sochaczewie a Komendantem Powiatowym Policji w Sochaczewie. Celem współpracy jest określanie i udostępnianie wskaźników monitorowanych na terenie powiatu przez każdą ze stron, wzajemnie udostępniając dane z zatruc, zgonów oraz baz i map zagrożeń.

W ramach tego projektu Sekcja Higieny Pracy brała udział w 6 spotkaniach grup roboczych w wybranych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych województwa mazowieckiego pod kierunkiem Głównego Inspektora Sanitarnego.

8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2019 roku pod nadzorem pionu Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się:

- 97 placówek oświatowo-wychowawczych stałych,
- 44 placówki sezonowe (w tym: 9 placówek zimowego wypoczynku i 35 placówek letniego wypoczynku).

W placówkach wykonano kontrole sanitarne zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami. Zaplanowano 88 kontroli, wykonano 93 kontrole.

W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień higieniczno-sanitarnych. W 2019 r. w 7 placówkach stwierdzono niewykonanie obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych - merytorycznych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Decyzje dotyczyły doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego: podłóg w salach lekcyjnych, ścian w salach lekcyjnych, na korytarzu i w salach gimnastycznych, stolarki okiennej, osłon lamp oświetlenia w sali gimnastycznej oraz łazienek.

Na główną przyczynę niewykonania zaleceń pokontrolnych kierownicy jednostek wskazywali na brak dostępnych środków finansowych.

Na w/w uchybienia wydano 10 decyzji zmieniających termin. Wyegzekwowano 3 decyzje merytoryczne.

Stan sanitarno - higieniczny w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych był dobry. Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze posiadały kanalizację i zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych. Pomieszczenie sanitarne wyposażone były w ciepłą bieżącą wodę i w podstawowe środki do utrzymania higieny osobistej – mydła w płynie w dozownikach, papier toaletowy i ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk.

Podczas przeprowadzanych przez pracowników PSSE kontroli, w okresie grzewczym w pomieszczeniach szkolnych mierzona była temperatura oraz wilgotność powietrza - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych - w 28 szkołach analizie poddano rozkład zajęć szkolnych. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 szkołach podstawowych - w 20 oddziałach. Przyczyną nieprawidłowości w 3 szkołach podstawowych (w odniesieniu do 19 oddziałów) były zajęcia lekcyjne rozpoczynające się o różnych porach dnia na przestrzeni

tygodnia, przy czym różnica pomiędzy dniami wynosiła od 3 do 5 godzin. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest zagęszczenie (zbyt mała liczba sal lekcyjnych) oraz prowadzenie zajęć lekcyjnych na 2 zmiany.

W 1 szkole, w odniesieniu do jednego oddziału różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa i wynosiła więcej niż jedną godzinę. Wystosowano 1 wystąpienie pokontrolne. W wyniku działań Inspekcji Sanitarnej nieprawidłowość ta została usunięta.

Wśród 31 skontrolowanych placówek wszyscy uczniowie mieli możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych (zgodnie z rozporządzeniem MEN). W 1 szkole podstawowej miejsce na pozostawianie podręczników i pomocy szkolnych mieli jedynie uczniowie klas I-III, co wynikało z braku odpowiednich warunków lokalowych.

Wskazać należy, że pomimo, iż szkoły zapewniają możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych, to uczniowie klas starszych nie korzystają z takiej możliwości. Wynika to, m.in. z konieczności korzystania z książek i innych przyborów poza szkołą (odrabianie prac domowych).

Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych – w 16 przedszkolach oraz 29 szkołach oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków. Oceny dokonano łącznie w 161 oddziałach na 2670 stanowiskach. We wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

Profilaktyka wad postawy:

W 2019 r. przeprowadzono w całym kraju akcję ważenia tornistrów, która miała na celu podjęcie edukacji prozdrowotnej na rzecz profilaktyki wad postawy. PSSE w Sochaczewie objęła badaniem 1 szkołę miejską - była to Szkoła Podstawowa nr 2 Sochaczewie oraz 1 szkołę wiejską - Szkoła Podstawowa w Młodzieszynie. Ogółem przebadano 27 klas łącznie w obydwu szkołach (512 uczniów oraz ich tornistry). Plecaki szkolne, których ciężar mieścił się w granicach normy (od 10% do 15% masy ciała), nosiło 483 (94,3%) uczniów. Zbyt ciężkie tornistry (powyżej 15% masy ciała) stwierdzono u 29 uczniów, co stanowi 5,7 % badanych.

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach:

Na terenie powiatu sochaczewskiego 13 szkół (z 31 skontrolowanych) posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w 13 szkołach korzystano z pomieszczeń zastępczych, w 5 szkołach profilaktyka zdrowotna i pomoc przedlekarska świadczona była poza terenem szkoły (GOZ). Tylko w 7 szkołach pielęgniarki sprawowały stałą opiekę nad dziećmi

(tygodniowo od 20 do 40 godzin). W pozostałych placówkach opieka zdrowotna nad uczniami sprawowana była w krótkim wymiarze czasowym lub sporadycznie.

Prowadzenie dożywiania w szkołach - na 30 skontrolowanych placówek wydawanie ciepłych posiłków dla dzieci prowadzone było w 27 szkołach. W 15 placówkach posiłki przygotowywane były na miejscu, w 12 dowożone. Z ciepłych posiłków korzystało ogółem 2864 dzieci, z tego 2471 dzieci z obiadów pełnych, 393 dzieci z obiadów jednodaniowych. Z posiłków dofinansowanych korzystało 589 dzieci.

Ocena warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

Rodzaj placówki	Liczba placówek		Liczba posiadających placówek				Liczba placówek, w których niezależnie od posiadanej infrastruktury zajęcia WF prowadzi się na korytarzach	Korzystanie z infrastruktury do WF poza placówką			
	w ewidencji	skontrolowanych	tylko			Liczba placówek korzystających z:					
			Salę gimnastyczną/ salę zastępczą / rekreacyjną	boisko sportowe	Salę gimnastyczną/ salę zastępczą / rekreacyjną z boiskiem	natryskownie		ogółem	hali sportowej	basenu	boiska/stadionu sportowego
Szkoły podstawowe	35	27	3	1	21	15	3	15	8	8	5

Nie wszystkie nadzorowane szkoły posiadają prawidłowe warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Dwie szkoły na terenie gminy Iłów nie posiadają odpowiednich warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Zajęcia wychowania fizycznego w tych placówkach odbywają się na korytarzu szkolnym. Dzieci z tych szkół dowożone są również na zajęcia do hali sportowej w Iłowie. W stosunku do pięciu szkół prowadzone jest postępowanie administracyjne dotyczące stanu technicznego sal gimnastycznych.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

Podczas ferii zimowych oraz wakacji prowadzone były kontrole wszystkich form wypoczynku organizowanych na terenie naszego powiatu, tj. półkolonii i kolonii. Wszystkie formy wypoczynku dzieci i młodzieży były zgłoszone przez organizatorów do bazy danych Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kontrole zimowego wypoczynku zostały przeprowadzone w 6 placówkach przez pracowników Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z pracownikiem OZiPZ, w 3 kontrolach uczestniczyli również przedstawiciele HŻŻiPU. W okresie wakacji przeprowadzono 12 kontroli: 10 kontroli przy współudziale pracownika OZiPZ, w 6 kontrolach uczestniczyli również pracownicy HŻŻiPU.

We wszystkich kontrolowanych obiektach przeprowadzono pogadanki dotyczące bezpiecznych zachowań podczas wakacji i ferii zimowych. Pozostawiono materiały edukacyjne dotyczące dopalaczy, profilaktyki zatruc pokarmowych, bezpiecznych kąpieeli słonecznych i bezpiecznego grzybobrania.

W 3 kontrolach letniego wypoczynku uczestniczyli również przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie.

W jednej z placówek letniego wypoczynku, stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny oraz odchody gryzoni w bloku żywienia. Została wydana decyzja unieruchomienia bloku żywienia Ośrodka. Za wystąpienie nieprawidłowości dyrektora Ośrodka ukarano mandatem w wysokości 500 zł. W związku z unieruchomieniem bloku żywieniowego ośrodka zorganizowano obiady dla uczestników wypoczynku w formie cateringowej, śniadania i kolacje przygotowywane były w pawilonie kolonijnym.

Podczas wszystkich pozostałych kontroli stwierdzono, że organizatorzy wypoczynku zapewnili odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży.

Bieżący stan sanitarno-higieniczny, w kontrolowanych obiektach, nie budził zastrzeżeń. We wszystkich placówkach prowadzących żywienie przedstawiono do wglądu jadłospisy, do których nie wnoszono uwag. Zatrudniony personel posiadał aktualną dokumentację zdrowotną. Nie stwierdzono wśród uczestników przypadków zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych.

9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Działalność pionu Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie polega na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych społeczeństwa, oraz na wykształcaniu wśród mieszkańców powiatu sochaczewskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu sochaczewskiego.

Do zadań Promocji Zdrowia należy:

- realizacja programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych, akcji i imprez prozdrowotnych,
- organizacja szkoleń, konferencji i narad,
- współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo-wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi oraz środkami masowego przekazu.
- udzielanie porad metodycznych i merytorycznych,
- produkcja i udostępnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych.

PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Wychodząc naprzeciw zaleceniom Światowej Organizacji Zdrowia w zakresie diety, aktywności fizycznej i zdrowia oraz zaleceniom „Białej Księgi Komisji Europejskiej – strategia dla Europy, w zakresie zagadnień zdrowia związanych z żywieniem, nadwagą i otyłością, Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców, zapoczątkowały w roku 2006 Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”. Program promuje zasady zbilansowanej diety i aktywności fizycznej wśród młodzieży szkolnej.

Program „Trzymaj Formę!” skierowany jest do uczniów V i VI klas szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów. Jego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, zawiera również wytyczne dla dyrektorów szkół w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności w sklepikach szkolnych.

Cele szczegółowe programu:

- zwiększenie wiedzy dotyczącej zbilansowanej diety i aktywności fizycznej,
- dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych,
- kształtowanie postaw i zachowań w zakresie prawidłowego żywienia i uprawiania aktywności fizycznej,

- propagowanie zdrowego stylu życia w szkole, w domu i środowisku pozaszkolnym,
- rozszerzenie asortymentu sklepików szkolnych o zalecane produkty.

Na terenie powiatu sochaczewskiego program cieszy się dużą popularnością jest chętnie realizowany w placówkach. Natomiast metoda projektu umożliwia różnorodne formy jego realizacji. W roku sprawozdawczym edukacją objęto 928 uczniów, 234 rodziców z 12 szkół.

2. Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS

Działania dotyczące profilaktyki HIV/AIDS są realizowane w oparciu o Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS.

Podejmowane są działania dotyczące profilaktyki zakażeń HIV wśród ogółu społeczeństwa oraz wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych. Mają one na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania w kierunku HIV. Realizowane są także działania w zakresie kampanii społecznych ogłaszanych przez Krajowe Biuro ds. AIDS. Corocznie obchodzony jest Światowy Dzień AIDS, w ramach którego odbywają się imprezy edukacyjno-artystyczne, konferencje, konkursy. W programie tym uczestniczyło 250 uczniów.

3. Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce

Od 2007 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna jest koordynatorem działań wynikających z „Narodowego Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”. W ramach profilaktyki palenia tytoniu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie podejmuje następujące zadania:

1. Realizacja programów edukacyjnych:

- **Bieg po zdrowie** - głównym celem program jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Okres krytyczny dla podejmowania zachowań ryzykownych, takich jak pierwszy kontakt z paleniem tytoniu przypada na przedział wiekowy 9-10 lat. Dlatego grupa, do której skierowany jest program to uczniowie IV klasy szkoły podstawowej oraz ich rodzice i opiekunowie. W roku sprawozdawczym do programu przystąpiło 254 uczniów, z 9 szkół podstawowych
- **Nie pal przy mnie proszę** – założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. Program skierowany jest do uczniów klas I-III szkół podstawowych. Zajęcia realizowane są metodami aktywizującymi dostosowanymi

do wieku dzieci. Głównym celem programu jest wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inne osoby palą przy nich papierosy. W roku sprawozdawczym do programu przystąpiło 597 uczniów z 7 szkół podstawowych.

- **Znajdź właściwe rozwiązanie** – program edukacji antynikotynowej skierowany do uczniów klas V i VI szkół podstawowych oraz szkół gimnazjalnych. Celem programu jest zwiększenie wśród młodzieży wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtuje umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich. Uczy postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego palenia tytoniu. W roku sprawozdawczym do programu przystąpiło 771 uczniów z 7 szkół podstawowych,

2. Realizacja akcji i kampanii społecznych:

- *obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia* (trzeci czwartek listopada);
- *obchody Światowego Dnia bez Tytoniu* (31 maja);

W ramach realizacji ww. Kampanii społecznych organizowane są stoiska edukacyjne dla uczniów oraz społeczności lokalnej podczas których przeprowadzamy pomiar zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu dla palaczy, pogadanki, emisje filmów edukacyjnych oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

3. Comiesięczny monitoring dotyczących sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Edukacją antynikotynową w roku sprawozdawczym objęto 1035 odbiorców, byli to uczniowie szkół, społeczność lokalna.

4. Program edukacyjny „ARS czyli jak dbać o miłość”

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych.

Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być zrealizowane w czasie 6 godzin lekcyjnych (minimum), istnieje możliwość wydłużenia czasu realizacji programu, jednakże górną granicą jest 12 godzin lekcyjnych.

I część programu:

„Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości”

Najważniejsze tezy tej części programu:

- życie i dobre zdrowie to najważniejszy warunek miłości;
- substancje psychoaktywne nas oszukują, nie dają nam tego, co obiecują, powodują problemy.

II część programu:

„Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?” (centralnym zagadnieniem jest pokazanie strat, jakie substancje psychoaktywne mogą spowodować w zakresie więzi między mężczyzną a kobietą, jak mogą negatywnie wpłynąć na rozwój człowieka w zakresie tożsamości i zadań związanych z płcią)

Najważniejsze tezy tej części programu:

- substancje psychoaktywne mogą niszczyć miłość;
- substancje psychoaktywne negatywnie wpływają na zdrowie człowieka.

III część programu:

„Substancje psychoaktywne a zdrowie prokreacyjne” (problematyka zdrowia w aspekcie wpływu obecnych wyborów życiowych – stylu życia – uczestników na zdrowie ich przyszłego potomstwa. Jakie skutki zdrowotne dla potomstwa mogą wywołać substancje psychoaktywne. Budzenie odpowiedzialności w kontekście przyszłych postaw rodzicielskich)

Najważniejsze tezy tej części programu:

- substancje psychoaktywne przyjmowane w czasie ciąży mogą powodować szereg zaburzeń i wad rozwojowych u dziecka;
- miłość rodzicielska chroni dzieci przed ryzykownymi zachowaniami.

Program oparty jest na aktywizacji uczestników, którzy w wyniku zadawanych przez prowadzącego pytań, formułują tezy, są autorami komunikatów profilaktycznych.

W 2019 roku do programu przystąpiło 1114 uczniów z 18 szkół ponadpodstawowych.

5. Program „Podstępne WZW „

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV

i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Cele programu:

- Przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HBV i HCV
- Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki
- Pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi
- Kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych

Adresaci:

- Uczniowie szkół ponadpodstawowych

- Pośrednio również rodzice oraz kadra pedagogiczna szkół

Treści programu:

- Informacje dotyczące roli wątroby w naszym organizmie
- Podstawowe dane na temat zakażeń HBV i HCV
- Drogi zakażenia, objawy i przebieg choroby
- Diagnostyka, leczenie oraz profilaktyka

Program realizowany jest przez Fundację „Gwiazda Nadziei” w partnerstwie z Wojewódzkimi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego.

Do programu przystąpiło 1420 uczniów z 18 szkół ponadpodstawowych.

6. Program „Znamię! Znam Je?”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, jego głównym celem jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki

czerniaka. Obecnie, pomimo wielu akcji profilaktycznych, czerniak stanowi nadal problem społeczny i jest główną przyczyną zgonów z powodu nowotworów złośliwych skóry. W Polsce rocznie odnotowuje się ok. 3.000 przypadków nowych zachorowań na czerniaki, dlatego inicjatywy mające na celu promocję profilaktyki tego nowotworu są bardzo pożądane.

Cel programu:

- Przekazanie wiedzy na temat ryzyka zachorowania na czerniaka
- Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki
- Uświadomienie wartości odpowiednich zachowań i postaw

Adresaci:

- Uczniowie szkół ponadpodstawowych
- Pośrednio również rodzice oraz kadra pedagogiczna szkół

Treść programu:

- Charakterystyka czerniaka
- Jak rozpoznać cechy charakterystyczne dla czerniaka – badanie skóry
- Ochrona przed czerniakiem
- Grupy ryzyka

Program realizowany jest przez Fundację „Gwiazda Nadziei” w partnerstwie z Wojewódzkimi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz merytorycznym patronatem Akademii Czerniaka.

Do programu przystąpiło 1420 uczniów z 18 szkół ponadpodstawowych.

PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

1. WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK

Głównym celem programu jest edukacja młodzieży w wieku 16 - 19 lat (dziewczeta i chłopcy) oraz ich rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy poprzez:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i wpływu wirusa HPV na jego powstawanie;
- podniesienie świadomości dotyczącej czynników ryzyka raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna);
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie;
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym;
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Do programu przystąpiło 936 uczniów.

2. OD SAMOBADANIA PIERSI DO MAMMOGRAFII

Adresatami edukacji są młodzi ludzie w wieku 16 -19 lat, a cel oscyluje wokół kształtowania w nich trwałej odpowiedzialności za zdrowie i życie swoje oraz swojego otoczenia. Edukacja realizowana jest poprzez:

- przekazanie podstawowej wiedzy na temat raka piersi dotyczącej m. in.: czynników ryzyka, objawów choroby;
- uwrażliwienie młodych kobiet na profilaktykę;
- kształtowanie postaw zdrowotnych (samokontrola organizmu, możliwość identyfikacji znaków ostrzegawczych, wyrobienie nawyku poddawania się badaniom profilaktycznym).

Istotnym elementem kampanii jest oddziaływanie wyedukowanej młodzieży na swoje najbliższe otoczenie (rodzinę, znajomych) w zakresie motywowania do podjęcia działań profilaktycznych.

Na terenie powiatu sochaczewskiego w 2019 roku edukacją objęliśmy 214 odbiorców.

3. ZDROWE PIERSI SĄ OK!

Cele programu:

- Kształtowanie wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie;
- Budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Adresaci:

- Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (dziewczeta i chłopcy)
- Pośrednio również rodzice, kobiety z najbliższego otoczenia uczniów oraz kadra pedagogiczna szkół

Treści programu:

- Pojęcie raka piersi
- Podstawowe dane epidemiologiczne dotyczące zachorowalności i umieralności na raka piersi w Polsce i w Europie
- Budowa piersi oraz fazy rozwoju piersi
- Czynniki ryzyka zachorowalności na raka piersi i objawy raka piersi
- Rola piersi dla zdrowia i urody kobiet
- Zasady pielęgnacji piersi i zjawisko brafittingu
- Podstawowe metody wykrywania raka piersi
- Zasady prawidłowego samobadania piersi

Partnerzy programu:

- Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjne Programy Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy w Warszawie
- Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
- Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli - Wydział w Warszawie

Program realizowany jest pod honorowym patronatem Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Edukacją objęto 1200 odbiorców.

AKCJE I KAMPANIE SPOŁECZNE

1. NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE [„dopalacze”, „nowe narkotyki”]

„Dopalacze” czyli nowe narkotyki - to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków. Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka

(czyli syntetyczne), jak i pozyskiwane z roślin. „Dopalacze” zawierają niezwykle groźne substancje dla zdrowia i życia osoby, która je zażyje. Mimo tego, że na ich opakowaniach widnieje napis: „Produkt nie jest przeznaczony do spożycia”, właśnie z taką intencją jest sprzedawany. W grupie „dopalaczy” znajdują się substancje o różnym działaniu. Możemy je podzielić na trzy typy:

- 1) o działaniu pobudzającym,
- 2) o działaniu halucynogennym

3) o działaniu reklamowanym jako zbliżony do marihuany.

Większość „dopalaczy” charakteryzuje się tym, że już w niewielkich dawkach działają na ośrodkowy układ nerwowy (czyli na Twój mózg). Dlatego bardzo łatwo można je przedawkować, co prowadzi do poważnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego, a nawet śmierci.

Na terenie powiatu sochaczewskiego prowadzimy szeroką edukację wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, społeczności lokalnej dotyczącą zapobiegania dopalaczom. Edukacja ta polega na spotkaniach w szkołach dla uczniów, rodziców, podczas których prezentowany jest wykład dotyczący niebezpieczeństw wynikający z sięgania po dopalacze.

Emitowane są również spoty edukacyjne oraz prowadzone są zajęcia warsztatowe. W/w działania prowadzone są we współpracy pracownikami policji. Edukacją objęto 1149 odbiorców.

2. BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PODCZAS LETNIEGO I ZIMOWEGO WYPOCZYNKU

Każdego roku podczas wakacji i ferii zimowych pracownik promocji zdrowia stara się dotrzeć do jak największej grupy dzieci, młodzieży i osób dorosłych, przebywających w palcówkach letniego i zimowego wypoczynku z edukacją dotyczącą bezpieczeństwa. Cele akcji:

- Propagowanie zasad bezpiecznego wypoczynku,
- Popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach, nad wodą, na lodowisku,
- Uświadomienie ryzykownych zachowań w czasie kąpieli wodnych, słonecznych, korzystania z lodowisk,
- Podnoszenie wśród dzieci i młodzieży odpowiedzialności za własne zdrowie,
- Pogłębienie wiedzy na temat zapobiegania ukąszeniom przez kleszcze, profilaktyki zatruc pokarmowych w tym grzybami, wścieklizny, zapobiegania wypadkom i urazom.

W ramach letniego i zimowego wypoczynku prowadzone są następujące działania:

- narady z kierownikami kolonii i półkolonii, pielęgniarkami, wychowawcami, przedstawicielami władz lokalnych, dziennikarzami,
- edukacja dzieci i młodzieży poprzez: pogadanki, instruktaże, rozmowy indywidualne, emisje filmów,
- spotkania z ekspertami,
- konkursy: wiedzy, plastyczne, sportowe,
- ekspozycje wizualne, wystawy prac plastycznych,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- poradnictwo metodyczne i merytoryczne podczas indywidualnych spotkań,

- popularyzacja podejmowanych treści w mediach,
- poradnictwo i pomiary (RR, poziomu CO w wydychanym powietrzu, ciężaru ciała i określanie BMI) podczas Imprez prozdrowotnych.

Podjęte działania mają na celu podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa podczas wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych. Edukacją objęto 754 odbiorców.

3. FESTIWAL PIOSENKI O ZDROWIU

Od kilkunastu lat Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie organizuje „Festiwal Piosenki o Zdrowiu” dedykowany dzieciom i młodzieży. Oprócz wyraźnego celu edukacyjnego - zainteresowania dzieci i ich opiekunów tematyką zdrowotną oraz zainspirowania do poszukiwania treści prozdrowotnych i nowych form wyrazu - festiwal ma także atrakcyjną formę rozrywkową. Celem nadrzędnym Festiwalu jest połączenie atmosfery zabawy z akcją rozpowszechniania i popularyzowania treści prozdrowotnych. Głównym założeniem Festiwalu jest motywowanie dzieci i młodzieży do pozytywnego myślenia o zdrowiu, propagowanie zasad i idei dotyczących szeroko rozumianego zdrowia, a w szczególności zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania, profilaktyki chorób, profilaktyki antytytoniowej oraz profilaktyki innych nałogów, higieny osobistej, higieny jamy ustnej i bezpiecznego wypoczynku, bezpieczeństwa na drodze oraz ochrony środowiska i ekologii. Zmagania festiwalowe, zgodnie z założeniami regulaminowymi, odbywają się w etapach: powiatowym i wojewódzkim. Rywalizacja odbywa się w dwóch kategoriach wiekowych - „szkoły podstawowe” i „gimnazja”.

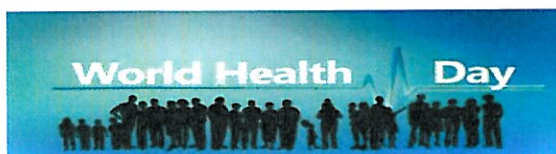
W etapie powiatowym dodatkowo odbywa się rywalizacja konkursowa w kategorii „przedszkola”. Występy uczestników odbywają się na profesjonalnej scenie (Dom Kultury). Każdy z uczestników Festiwalu miał za zadanie zaprezentować autorską piosenkę o tematyce zdrowotnej, która podlega ocenie komisji konkursowej, złożonej z przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej, resortu edukacji oraz profesjonalnych muzyków. W 2019 roku w festiwalu wzięło udział 84 uczestników (4 przedszkola, 6 szkół podstawowych.)

Laureaci pierwszego miejsca w kategorii szkoły podstawowe wzięli udział w etapie wojewódzkim. Etap wojewódzki Festiwalu odbył się 6 czerwca 2019 roku w Centrum Kultury i Sztuki w Siedlcach. W kategorii szkół podstawowych klasy I-VI pierwsze miejsce zajęła uczennica ze szkoły podstawowej im. Św. M. Kolbego z Teresina, natomiast pierwsze wyróżnienie jurorzy przyznali uczniom ze szkoły podstawowej nr.7 im. Fryderyka Chopina z Sochaczewa.

4. HASŁO ROKU - ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Światowy Dzień Zdrowia został ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i obchodzony jest każdego roku 7 kwietnia.

Głównym przesłaniem tego święta jest zwrócenie uwagi na najważniejsze problemy zdrowotne dotyczące społeczeństw na całym świecie.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia pracownik pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia propaguje treści związane z tematem przewodnim, kierując swoje działania do: uczniów i personelu placówek oświatowo-wychowawczych, rodziców dzieci i młodzieży.

Ponadto Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie prowadzi działalność edukacyjną poprzez organizowanie szkoleń, konferencji, stoisk edukacyjnych dla społeczności lokalnej.

W 2019 roku dodatkowo podjęto następujące działania:

- W dniu 24 września 2019 roku odbyło się szkolenie, pt. „Nowe substancje psychoaktywne – czyli mózg pod wpływem”, zorganizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie we współpracy z Burmistrzem Miasta Sochaczew i Komendą Powiatową Policji w Sochaczewie.

Szkolenie odbyło się w dwóch częściach. Pierwszej skierowanej do pracowników Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Sochaczewie, drugiej skierowanej do kadry kierowniczej szkół, pedagogów, pielęgniarek szkolnych z terenu miasta Sochaczew.

Głównym prelegentem podczas szkoleń był Kierownik Oddziału Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie, biolog, ekspert w dziedzinie edukacji i profilaktyki uzależnień. Przedstawił wykład pt. „Nowe substancje psychoaktywne - czyli mózg pod wpływem”. Swoje prelekcje wygłosili również Komendant Powiatowy Policji w Sochaczewie, przedstawiając problemy narkotykowe w powiecie sochaczewskim oraz przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie, który omówił zatrucia środkami psychoaktywnymi w latach 2010-2019 w powiecie sochaczewskim. W szkoleniu uczestniczyły 64 osoby.

- W dniu 15 września 2019 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie uczestniczyli w Dożynkach powiatowych w Giżycach, gmina Iłów. Podczas uroczystości odbyły się spotkania i rozmowy z mieszkańcami powiatu dotyczące roli Inspekcji Sanitarnej w kształtowaniu pozytywnych postaw i zachowań zdrowotnych. Rozmowy dotyczyły również roli Inspekcji Sanitarnej na przełomie lat, jak się zmieniała i udoskonalała. W trakcie licznych rozmów staraliśmy się uwrażliwić społeczeństwo na fakt, iż Inspekcja Sanitarna to nie tylko kontrole i mandaty, ale przede wszystkim dbanie o bezpieczeństwo we wszystkich aspektach życia, pracy i wypoczynku człowieka. Przygotowano również stoisko informacyjno-edukacyjne. Uczestnicy wydarzenia mogli skorzystać z pomiarów zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu jak również zmierzyć ciśnienie tętnicze krwi. Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki HIV/AIDS, uzależnień, prawidłowego odżywiania, szczepień ochronnych, bezpiecznego grzybobrania.

- W dniu 10 września 2019 roku w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sochaczewie przy ulicy Olimpijskiej 3, w ramach rządowych działań związanych z promocją przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, odbył się Kongres dedykowany Kołom Gospodyń Wiejskich (KGW), organizowany przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Kongresu dla Kół Gospodyń Wiejskich. Gospodarzem spotkania było Starostwo Powiatowe w Sochaczewie. Wydarzenie to skierowane było do 96 Kół Gospodyń Wiejskich z rejonu powiatu sochaczewskiego, żyrardowskiego, płockiego oraz gostynińskiego i zgromadziło około 200 uczestników. Podczas kongresu omawiano tematy dotyczące m.in. ubiegania się o środki na prowadzenie KGW, procedury rejestracji produktu regionalnego oraz sprzedaży produktów spożywczych przez KGW.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sochaczewie: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie oraz Kierownik Sekcji HŻŻiPU. Przedstawiono wykład pt. *„Sprzedaż żywności przez Koła Gospodyń Wiejskich, a nadzór Organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej”*. W wystąpieniu zwrócono szczególną uwagę na zasady produkcji żywności (okazjonalnej i nieokazjonalnej), w warunkach domowych, rolniczego handlu detalicznego oraz odniesiono się do „Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej”. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przybliżył wszystkim zgromadzonym zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w kontekście 100 - Lecia istnienia Służb Sanitarnych w Polsce.

- W dniu 1 września 2019 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie uczestniczyli w Dożynkach Gminy Teresin.

Podczas tej uroczystości odbyły się spotkania i rozmowy z mieszkańcami powiatu dotyczące roli Inspekcji Sanitarnej w kształtowaniu pozytywnych postaw i zachowań zdrowotnych. Rozmowy dotyczyły również roli Inspekcji Sanitarnej na przełomie lat, jak się zmieniała i udoskonalała. Podczas rozmów staraliśmy się uwrażliwić społeczeństwo na fakt, iż Inspekcja Sanitarna to nie tylko kontrole i mandaty, ale przede wszystkim dbanie o bezpieczeństwo we wszystkich aspektach życia, pracy i wypoczynku człowieka. Przygotowano również stoisko informacyjno-edukacyjne. Uczestnicy wydarzenia mogli skorzystać z pomiarów zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu jak również zmierzyć ciśnienie tętnicze krwi. Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki HIV/AIDS, uzależnień, prawidłowego odżywiania, szczepień ochronnych, bezpiecznego grzybobrania.

- W dniu 25 maja 2019 roku na terenie Szkoły Podstawowej przy ul. Olimpijskiej w Kozłowie Biskupim odbyła się Rodzinna Majówka zorganizowana przez Radę Sołecką, Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywni”, Dyрекcję oraz Radę Rodziców Szkoły Podstawowej w Kozłowie Biskupim.

W tym dniu każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Wśród atrakcji były występy artystyczne, konkursy z nagrodami, gry i zabawy sportowe, pokazy judo, rugby.

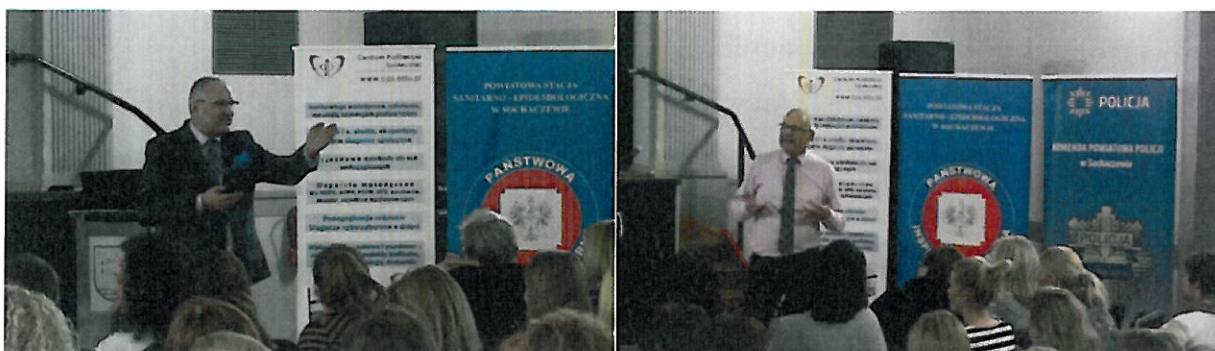
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie włączając się w przygotowanie majówki zorganizowała stoisko edukacyjne dotyczące profilaktyki antynikotynowej, HIV/AIDS, środków psychoaktywnych, prawidłowego odżywiania, chorób odzwierzęcych, zakażeń meningokokami. Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych oraz przy stoisku PSSE można było wykonać pomiar zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu, zmierzyć ciśnienie krwi. Prowadzono rozmowy indywidualne oraz udzielano poradnictwa.

Głównym celem imprezy była integracja, poznanie się, bezpieczne i rodzinne spędzenie wolnego czasu z uwzględnieniem edukacji prozdrowotnej.

- W dniu 5 marca 2019 r. w Sochaczewskim Centrum Kultury ul. 15 Sierpnia odbyła się Konferencja Edukacyjno-Metodyczna pt. „Narkotyki i Nowe Substancje Psychoaktywne (Dopalacze)” skierowana do psychologów, pedagogów, dyrektorów szkół, pracowników Urzędu Miasta, Starostwa, Urzędów Gmin i pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej powiatu sochaczewskiego. Organizatorami konferencji była Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie, Fundacja BONUM-HUMANUM. Partnerami - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie oraz Centrum profilaktyki Społecznej w Milanówku. Tematem przewodnim Konferencji była integralna profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych dzieci, młodzieży i dorosłych. Wykład dotyczący problemów narkotykowych w Sochaczewie i powiecie sochaczewskim prowadził Komendant Powiatowy Policji omawiając tendencje rozwojowe w podaży nowych narkotyków. Rolę Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie ograniczania zjawiska wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przedstawili pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie. Konferencję uświetnił wykład gościa honorowego, który przedstawił tendencje rozwojowe

nowych narkotyków, zagrożeń dla zdrowia psychicznego i somatycznego. W szkoleniu uczestniczyło 116 osób z terenu powiatu sochaczewskiego.

Obchody Jubileuszu Setnej Rocznic Służb Sanitarnych w Polsce.

W 2019 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie realizowała zadania związane z obchodami Jubileuszu Setnej Rocznic Służb Sanitarnych w Polsce.

W szczególny sposób staraliśmy się zaznaczyć swoją obecność w przestrzeni publicznej poprzez realizację wyznaczonych działań. W prasie lokalnej „Ziemia Sochaczewska” i „Echo Powiatu” opublikowano artykuł, pt: „Sanepid w Sochaczewie w 100-Lecie Służb Sanitarnych w Polsce”.

Podczas spotkań edukacyjnych organizowanych dla społeczności lokalnej przybliżano zakres działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w kontekście 100-Lecia istnienia Służb Sanitarnych w Polsce. Bieżące informacje dotyczące jubileuszu na bieżąco umieszczano w mediach społecznościowych Stacji oraz na stronie internetowej.

W celu dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców i promocji treści prozdrowotnych wykorzystywane są media społecznościowe – profil na facebooku oraz twitterze. Całkowity zasięg postów w 2019 roku dotarł 7928 odbiorców.

10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. Przeprowadzono 65 kontroli obiektów.

2. W roku sprawozdawczym wydano :

- 65 opinii dopuszczających do użytkowania, z czego 21 na podstawie art. 56 Prawo budowlane
- 107 decyzji obciążających opłatą w trybie art. 36 ustawy o PIS.
- 8 opinii oceniających projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 5 pism ustalających zakres prognoz oddziaływania na środowisko do projektów MPZP oraz projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
- 4 opinie w sprawie warunków realizacji przedsięwzięć do decyzji środowiskowych uwarunkowaniach
- 4 postanowienia o zasadności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko
- 17 opinii o braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko
- 35 opinii uzgadniających projekty budowlane i technologiczne
- 29 pism o nie zajmowaniu stanowiska w sprawie uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego
- 7 pism o spełnieniu wymagań sanitarnych w lokalach usługowych celem przedłożenia przez inwestora w PUP w Sochaczewie
- 2 wezwania w sprawie konieczności złożenia uzupełnienia w sprawie wyrażenia opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko
- 1 opinię w sprawie spełnienia wymagań dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
- 4 opinie dotyczące spełnienia wymagań dla aptek.

W przedstawionych do zaopiniowania PPIS dokumentach dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalone zostały zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu uwzględniające między innymi: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach MN (zabudowy mieszkaniowej), za wyjątkiem inwestycji infrastruktury technicznej stanowiących realizację

celu publicznego; dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach MNU (zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami); przestrzegano ochronę i utrzymanie istniejących układów zieleni wysokiej, w tym zadrzewień przydrożnych, śródpolnych i nadwodnych oraz zagospodarowania ich na cele zieleni towarzyszącej zabudowie; zaopatrzenie w ciepło z wykorzystaniem proekologicznych nośników energii m.in.: gaz, energia elektryczna, olej opałowy, wzbogacony węgiel o niskiej zawartości siarki, węgiel spalany w piecach niskoemisyjnych lub odnawialne źródła energii; zachowanie naturalnego ukształtowania powierzchni terenu; zagospodarowanie powierzchni każdej działki budowlanej zielenią urządzoną, stosownie do określonego wskaźnika, w postaci drzew i krzewów zgodnie z uwarunkowaniami siedliskowymi i geograficznymi; wyposażanie obiektów w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem; ograniczenie lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej do obiektów i urządzeń o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych; zapewniono uporządkowaną gospodarkę odpadami – unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami; zapewniono zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku - stosownie do klasyfikacji akustycznej terenów ustalonej w odniesieniu do przeznaczenia terenu.

Wydane zostały opinie w zakresie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W postępowaniach dominowały przedsięwzięcia takie jak: magazynowanie odpadów przewidzianych do przetworzenia, budowa parków logistycznych, budowa sieci przemysłowej wody geotermalnej i ciepłowni geotermalnej, rozbudowy i przebudowy zakładów produkcyjnych, budowy farm fotowoltaicznych, przebudowy dróg gminnych i wiele innych.

Dokonano opiniowania dokumentacji projektowej wielu nowych inwestycji. W postępowaniach dominowały projekty budowlane nowych obiektów usługowych, handlowych oraz produkcyjnych.

W uzgadnianych dokumentacjach projektowych przeważały technologie zakładów produkcyjnych oraz projekty zmian sposobu użytkowania istniejących obiektów mieszkalnych lub gospodarczych z przeznaczeniem na usługi.

Przeprowadzono odbiory sanitarne obiektów w związku z art. 56 Prawa budowlanego oraz odbiory sanitarne w związku z adaptacją lokali usługowych.

W postępowaniu dotyczącym dopuszczenia do użytkowania dominowały następujące obiekty:

- szkoły podstawowe;
- budynki handlowo – usługowe;
- hale produkcyjno – magazynowe;

- budynki mieszkalno – usługowe;
- budynki świetlic gminnych;
- budynki gospodarcze po zmianie sposobu użytkowania z przeznaczeniem na obiekty gastronomiczne, kosmetyczne i fryzjerskie;
- hale magazynowe do składowania surowca;
- bazy zaplecza firm transportowych.